

LØSNINGER OG SCENARIER

SKOLER

Beskrivelser og beregninger som led i den videre proces som følge af skoleanalyse og ny skolepolitik med henblik på nuancering og kvalificering af politiske drøftelser om finansiering af skolerne.

Indhold

Indledning.....	2
Løsning 1: Fremadrettet budgetmodel uden demografi.....	3
Løsning 2: Anvendelse af demografimidlerne frem mod 2024.....	4
Løsning 3: Opsige lejemål og flytte administrative arbejdspladser.....	7
Løsning 4: Klassetildelingsmodel, megaklasser og små klasser	9
Løsning 5: Børneuniverser flere steder	13
Løsning 6: Finansiere decentral model ud fra 80/20-modellen	16
Løsning 7: Viden om hvad der tiltrækker børnefamilier	17
Løsning 8: En bedre specialtilbudsvifte	21
Løsning 9: Skoledistrikter tilpasses nye udstykninger	24
Løsning 10: Øge elevtallet på Korning Skole	27
Løsning 11: Ledere tager aktivt del i undervisningen.....	29
Løsning 12: Flere elever skal vælge den lokale folkeskole	30
Opsamling.....	31
BILAG	33

Indledning

Denne rapport med forslag til løsninger og scenarier er udarbejdet på baggrund af den skoleanalyse, som byrådet blev præsenteret for i maj måned.

Analysen viste, at der er pres på specialundervisningsområdet, pres på driftsbudgetter, pres på personaletid og en strukturel virkelighed med både mange megaklasser og mikroklasser uden samlæsningsmulighed.

Mange af kommunens skoler befinder sig økonomisk på en brændende platform med et faldende elevtal og en stribe udfordringer, de ikke selv kan løse. Samtidig er der behov for forstærket praksis jf. skolepolitikken, der øger ambitionsniveauet for skolernes arbejde med elevernes læring, trivsel og dannelse.

For at indfri den nye skolepolitik og håndtere de udfordringer, skoleanalysen viser, skal skolerne bruge 33,9 millioner kroner mere, end skolerne har i dag. Endvidere udfordres skolerne af faldende elevtal, idet Læring både hidtil og fremadrettet afleverer millioner af kroner til kommunekassen. Dette kaldes det demografiske træk. Ydermere udfordres Læring af, at den decentrale struktur koster. Læring har gennem årene fundet disse penge inden for egen ramme. Begge dele er dog økonomiske strukturer, der udhuler Lærings økonomi år efter år.

Udvalget for Læring besluttede på møde i juni at efterspørge nogle løsninger/scenarier ved forvaltningen. Samtidig var der i Udvalget for Læring enighed om at indstille, at der i perioden frem til 2024 ikke skal være nogen demografimodel på skoleområdet. Den videre proces frem mod 2024 aftales i forbindelse med forhandlinger om budget 2021.

I de følgende afsnit udfoldes 12 forskellige løsninger/scenarier, som Udvalget for Læring har ønsket beskrivelser af og beregninger på.

Hermed samlet illustration af de fire udfordringstemaer fra skoleanalysen:

Udfordringstemaer

Specialundervisningsområde

1. Inklusionsmuligheder lokalt
2. Segregering på legitimt niveau
3. Centrale understøttende systemer

=> 13,6 mio. (4,5 mio. til inklusion + 7,6 mio. til segr. på landsniveau + 1,5 mio. til handleteam.)

Personaletid til forberedelse, samarbejde og udvikling

1. Undervisningstid er lovbundet
2. Vejledertid, kompetenceudvikling og øvrige opgaver er prioriteret forskelligt.
3. Forældresamarbejde er nedprioriteret
4. Forberedelsestid er begrænset.

=> 10,3 mio. til vejledertid, forældresamarbejde og forberedelse (786->756t gns. uv./lærer)

Driftsbudgettet til faktiske udgifter

1. Undervisningsmidler og elevaktiviteter er underbudgetteret (Inventar, vedligehold mv. kræver yderligere analyse og tages med i arbejdet med kloge kvadratmeter)

=> 2 mio. til øget udgiftsniveau uv-midler og elevaktiviteter

Strukturel virkelighed

1. Megaklasser
2. Mikroklasser uden samlæsningsmulighed
3. Små SFO'er kan ikke dække åbningstiden
4. Prognose for demografi

=> Ca 8 mio. (6 mio. til maks. 26 elever i klasserne og 2 mio. til USFO'er og mikroklasser uden samlæsningsmulighed)

Løsning 1: Fremadrettet budgetmodel uden demografi

Udvalget for Læring har ønsket følgende beskrevet og beregnet:

Udarbejdelse af fremadrettet budgettildelings-model uden demografi.

Historik og udgangspunkt

Overordnet betragtet har budgetlægningen for nye budgetår som regel indeværende år som grundlag. Som udgangspunkt bliver budgetterne "kørt lige over"; men der kan være ændringer, der er forårsaget af demografi, lovændringer eller andre årsager, som indarbejdes i budgettet.

For den enkelte folkeskole sker budgetlægningen ud fra en tildelingsmodel. De seneste evalueringer af tildelingsmodellen viser, at der er generel tilfredshed med modellen. Tildelingsmodellen afspejler hensyntagen til forskellige forhold og fungerer samtidig som et godt planlægningsgrundlag for skolernes disponering af ressourcer og tilrettelæggelse af skemalægning mv. Tildelingsmodellen sikrer, at den enkelte skoles budget tilpasses stigende og faldende klasse-/elevtal, idet folkeskolernes budgetter dannes ud fra aktuelle klasse- og elevtal.

Demografi for folkeskolerne forventes at ændre budgetterne med:

- 2020: Elever 5.078 (-124), klasser 251 (-8)
- 2021: Elever 4.901 (-177), klasser 249 (-2)
- 2022: Elever 4.801 (-100), klasser 249 (uændret)
- 2023: Elever 4.660 (-141), klasser 248 (-1)
- 2024: Elever 4.570 (-90), klasser 244 (-4)

Beskrivelse og beregning

Løsningsforslaget består i, at demografimidler forbliver i skolevæsnet, tildelingsmodellen bevares uændret og frigjorte midler bringes i anvendelse som beskrevet under afsnit 2 vedr. anvendelse af demografimidlerne frem mod 2024. Dermed vil der frem til og med 2024 blive frigjort ca. 19 mio. kr. ud over de 7 mio. kr. der har været i 2020:

- 2020 -6.960.000 kr.
- 2021 -6.540.000 kr.
- 2022 Forventet: -3.130.000 kr.
- 2023 Forventet: ca. -5.000.000 kr.
- 2024 Forventet: ca. -5.000.000 kr.

Løsningsforslaget indebærer derudover, at de decentrale skolebudgetter for små skoler låses på et politisk besluttet minimumsniveau, der tildeles på trods af eventuelt yderligere fald i elevtal. Dette vil kunne implementeres fra skoleåret 2024-25, hvor budgetkorrektion for faldende elevtal bortfalder for skoler under fx 75 elever. Stillingstagen til et sådant minimumsniveau vil skulle ske i sammenhæng med eventuelle ændringer i tildelingsmodellen som beskrevet i afsnit 4 vedr. klassetildelingsmodel, megaklasser og små klasser.

Med ovenstående forslag suspenderes budgetlægningsprincipperne vedr. demografi for skolevæsnet, der de næste fire år samlet set friholdes for budgetkonsekvenser som følge af demografisk træk. Det vil forventeligt akkumulere op til ca. 26 mio. kr. i 2024. De enkelte skoler vil fortsat få tildelt midler i overensstemmelse med tildelingsmodel, så bemanning fremadrettet kan tilpasses opgaven suppleret med tiltag som beskrevet i næste afsnit.

Løsning 2: Anvendelse af demografimidler frem mod 2024

Udvalget for Læring har ønsket følgende beskrevet og beregnet:

Udarbejdelse af plan for hvordan og i hvilket omfang demografimidlerne kan anvendes til at realisere skolepolitikken frem mod 2024.

Historik og udgangspunkt

Skoleanalysens fire hovedtemaer viser et skolevæsen under et pres, der ikke umiddelbart kan løses med et enkelt håndtag. Der er brug for lydhørhed i forhold til de forskellige situationer, skolerne befinder sig i. Der er brug for løsningsforslag, der adresserer både generelle, strukturelle og skolespecifikke udfordringer.

Udfordringsområde 1 - specialundervisning: På specialundervisningsområdet skal udfordringerne håndteres ved at styrke de inkluderende indsatser gennem uddannelse, skoleudvikling og mere personale. Til specialklasser og specialskoler er der behov for budgettilførsel, der giver skolerne mulighed for at de børn, der har behov for et specialiseret tilbud, kan segregeres til et specialtilbud. Derudover er der nødvendigt med rådgivning, vejledning og understøttende indsatser til de skoler, der har størst behov.

Udfordringsområde 2 - Driftsbudgettet til undervisningsmidler og inventar: Undervisningsmidler både i form af bøger, digitale læremidler samt it-udstyr til både elever og medarbejdere er et område, hvor der er behov for flere indkøb og nyanskaffelser. Elevaktiviteter til arbejdet med praksisfaglighed, åben skole og betaling for en lejrskoletur har ligeledes behov for et løft, der kan gøre det muligt at realisere folkeskolereformens intentioner.

Udfordringsområde 3 - Personaletid til forberedelse, samarbejde og skoleudvikling: For lærere og børnehaveklasseledere skal udfordringerne håndteres ved, at en større andel af den enkelte medarbejders arbejdstid anvendes til forældresamarbejde, vejledning af kollegaer, kompetenceudvikling, samarbejde samt fælles og individuel forberedelse og efterbehandling af undervisning. Dermed skal undervisningstid udgøre en mindre andel af arbejdstiden. Da klasserne skal modtage den undervisning, de har krav på, skal der som konsekvens heraf ansættes flere lærere og børnehaveklasseledere.

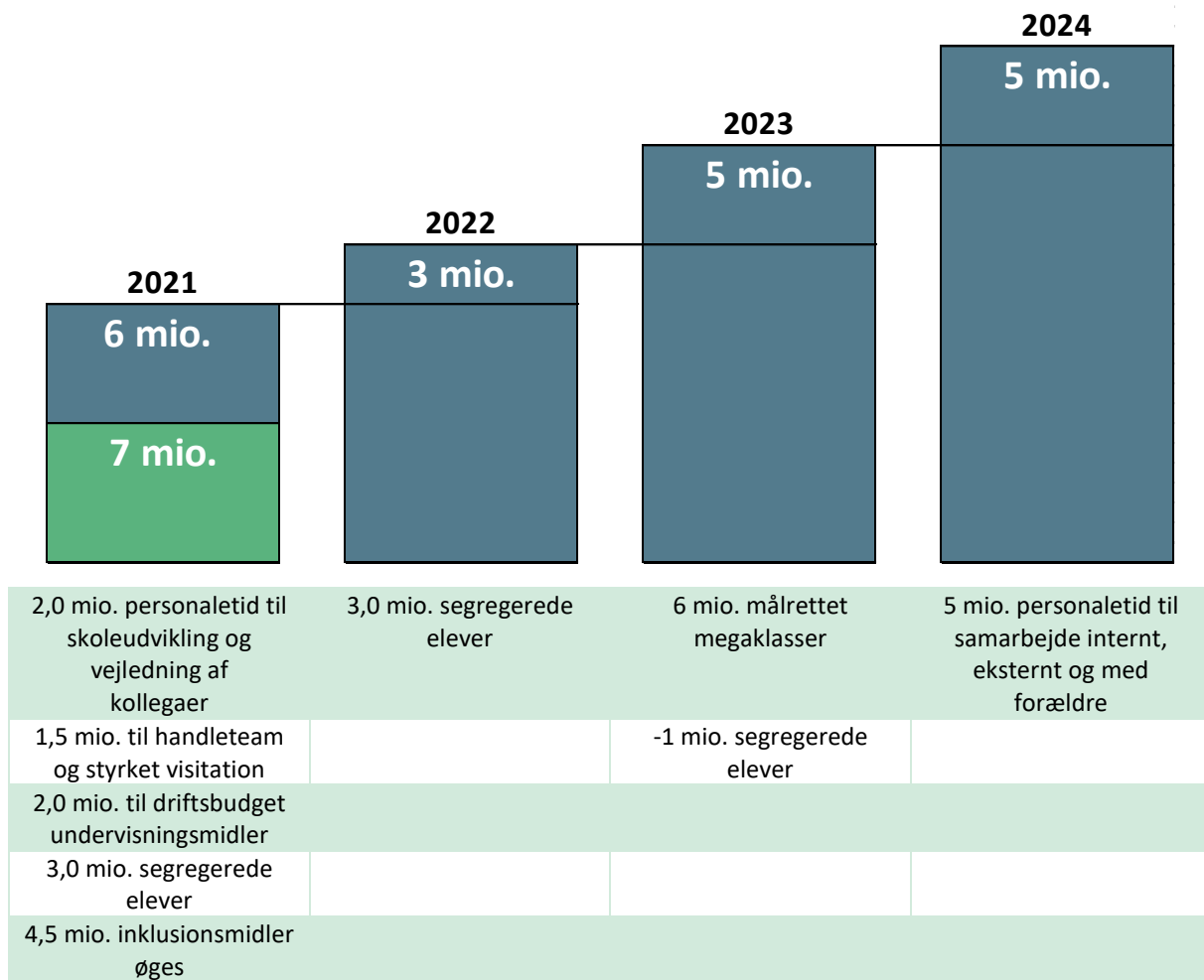
Udfordringsområde 4 - Strukturel virkelighed: Den strukturelle virkelighed med faldende elevtal løses med den nuværende tildelingsmodel. Enkelte skoler står dog tilbage med uændrede udgifter til drift og vedligehold på trods af en halvering af elevtallet siden 2011. Udfordringer med mange megaklasser i særligt udskolingen skal dog håndteres. Det kan ske ved at tilføre mere personale til de nuværende klasser. SFO'er med meget få børn er en særskilt problemstilling, der på den korte bane skal løses, da normeringen i aktuelt Korning og Barrit aktuelt ikke er tilstrækkelig, til at personalet kan dække åbningstiden.

I juni måned vedtog byrådet en ny Børne- og Ungepolitik samt en ny skolepolitik, der øger ambitionsniveauet for skolernes arbejde med elevernes læring, trivsel og dannelse. I lyset heraf er det af afgørende betydning, at de i skoleanalysen omtalte udfordringer håndteres, og at der findes langsigtede løsninger. Skolepolitikken står på Børne- og Ungepolitikens fire pejlemærker samt ét skolespecifikt pejlemærke. Pejlemærkerne sætter retningen og synliggør, hvor vi skal bevæge os hen sammen med børnene, de unge og deres familier.

Beskrivelse og beregning

Løsningsforslaget består af en trappemodel, hvor udfordringsområderne håndteres delvist over en årrække. Dermed vil et realistisk tidsperspektiv være en indfasning frem mod 2024, hvor udfordringer imødekommes og skolepolitikens pejlemærker løftes.

Hermed samlet illustration af hvordan demografimidlerne kan finansiere løsningsforslag:

Med løsningsforslaget imødekommes følgende:

- Udfordringsområde 1 vedr. specialundervisning løftes med kr. 11 mio., idet der tilføres 4,5 mio. kr. i inklusionsmidler, som specialpædagogisk bistand blev reduceret med i 2019, og der tilføres 1,5 mio. kr. til varig finansiering af understøttende systemer i form af handleteam og til styrket visitation. Udfordringer vedr. segregerede elever imødekommes delvis med 5,0 mio. kr. til et mere legitimt niveau af segregerede elever (budget til +21 segregerede elever).
- Udfordringsområde 2 vedr. driftsbudgetter til undervisningsmidler imødekommes og løftes med 2,0 mio. kr. (budget til gns. +400 kr. pr. elev til undervisningsmidler). Udfordringer vedr. inventar og vedligehold tages med i arbejdet med kloge kvadratmeter og er således ikke løst med ovenstående.
- Udfordringsområde 3 vedr. personaletid imødekommes delvist og løftes med 7,0 mio. kr. til skoleudvikling, vejledertid, kompetenceudvikling, lærersamarbejde, forældresamarbejde og forberedelse (svarende til 0,7 ugentlig lektion mindre undervisning pr. lærer).
- Udfordringsområde 4 vedr. strukturel virkelighed imødekommes og løftes med 6,0 mio. kr. til megaklasser. Den nærmere udmøntning heraf beskrives i afsnit 4 vedr. klassesmodel. Bemandingsbehov i små SFO'er, der ikke kan dække åbningstiden, indgår i teknisk budget 2021 og forventes løst uafhængigt af ovenstående.

I takt med imødekommelse af udfordringer prioriteres inklusion og specialundervisning højest. Dette har afgørende betydning for understøttelse af mulighederne for at implementere skolepolitikens pejlemærker, om at børnene har mulighed for at indgå i forpligtende fællesskaber, der giver dem mod på livet og lyst til læring, ligesom det er afgørende for, at vi kan tage hånd om den mentale sundhed for børn med særlige behov. Af samme grunde vægtes midler målrettet megaklasser med gennemslag i 2023. Alle midler, der frigives løbende, vil give bedre vilkår omkring eleverne. Den generelle nedsættelse af lærernes undervisningstid imødekommes imidlertid kun delvist og med størst gennemslag i 2024.

Samlet set efterlader løsningsforslaget en rest på 5,9 mio. kr. i forhold til de 33,9 mio. kr., som udfordringerne i skoleanalysen beløber sig til. Frigjorte midler med forslag 3-12 vil her kunne indtænkes.

Løsning 3: Opsige lejemål og flytte administrative arbejdspladser

Udvalget for Læring har ønsket følgende beskrevet og beregnet:

Bedre udnyttelse af m2 (kloge m2). Beregning af hvad det frigiver at opsige lejemål og flytte administrative arbejdspladser til ledige m2 i Læring.

Historik og udgangspunkt

Byrådet godkendte på møde i december 2019 igangsættelse af analyse med henblik på bedre udnyttelse af den kommunale bygningsmasse "Kloge m²". Kort fortalt er formålet med projektet at nå frem til en bedre udnyttelse af de kommunale bygninger. Procesplanen er:

- September 2020: Status til PKØ. Denne status vil indeholde en skematisk oversigt over ejendomsporteføljen. Oversigten vil indeholde såvel ejede som lejede bygninger. Der vil desuden være en kortmæssig visning af ejendomsporteføljen, som viser geografisk placering af de enkelte ejendomme.
- Februar 2021: Status til PKØ. Status vil indeholde en gentagelse af oversigten over ejendomsporteføljen og en oversigt over den bygningscore, der er udarbejdet på de enkelte ejendomme.
- April 2021: Afrapportering til PKØ og Byrådet. Den samlede portefølje præsenteres, og der præsenteres nogle scenarier for den fremtidige udvikling af ejendomsporteføljen. Afrapporteringen skal lægge op til en politisk beslutningsproces for det fremtidige arbejde med "Kloge m²".

Hedensted Kommune ejer ca. 186.000 m² bygninger, hvoraf skolerne udgør ca. 112.000 m² svarende til 60 pct. Dertil kommer dagtilbud, Bakkevej m.fl. Det er velkendt, at enkelte skoler som følge af faldende elevtal nu og i de kommende år vil stå med en bygningsmasse, der arealmæssigt langt overstiger det behov, som skolen har.

I 2025, hvor årgang 2019 starter i skole, vil bygningsmassen pr. elev udgøre:

	Elevtal 2025 (prognose)	Areal (*)	Areal pr. elev	Overskydende areal ved behov på 14m ² pr. elev
Barrit Skole	63	4900	78	4000*
Daugård Skole	89	2700	30	1500
Glud Skole	112	4000	36	2400
Hedensted Skole	896	11000	12	-1500
Hornsyld Skole	128	4300	34	2500
Juelsminde Skole	370	9800	26	4600
Korning Skole	33	1400	42	900*
Lindved Skole	316	4000	13	-400
Løsning Skole	357	8400	24	3400*
Rask Mølle Skole	366	8900	24	3800*
Raarup Skole	96	6000	63	4700
Skolen i Midten	198	3100	16	300
Stenderup Skole	109	2600	24	1100
Stjernevejskolen	350	8200	23	3300*
Stouby Skole	112	5000	45	3400
Tørring Skole	427	10900	26	4900
Uldum Skole	125	2100	17	400
Ølholm Skole	100	2800	28	1400*
Ølsted Skole	115	3800	33	2200*
Øster Snede Skole	111	4000	36	2400*
Aale Hjortsvang Skole	72	3900	54	2900*

* OBS: Der er ikke korrigeret for boldhaller og for børn i specialklasseafdelinger og USFO'er.

Det skal bemærkes, at overskydende areal udelukkende er en matematisk beregning og ikke udtryk for frie kvadratmeter, der umiddelbart vil kunne bruges til andre formål. Dette vil blive tydeliggjort med Kluge m².

Beskrivelse og beregning

Løsningforslaget består i at opsigse kommunale lejemål. Her kan umiddelbart peges på opsigelse af lejemål, der anvendes til administrative arbejdspladser. Der er også lejemål til faglige og pædagogiske formål, der i lyset af det forestående arbejde med Kloge m² muligvis kan indgå i løsningsforslaget.

Lærings lejemål:

Beskrivelse	Adresse	Areal	Kan opsiges i	Årlige driftsudgifter*
Administration dagpleje og social omsorg	Ndr. Fabriksvej, Hedensted	227 dagpl. 642 senior		Kr. 1.170.000
Erhvervspark Ølholm, tværgående teams	Anker Ankersens vej 8, Ølholm	650	2024	Kr. 880.000
DLH Administration tværgående teams	Løsningvej 30 Hedensted	964	2023	Kr. 1.040.000
Familiecenteret	Vestergade 5, Løsning	530	6 mdr. varsel	Kr. 410.000
Familiehuset	Ankersvej 10, Hedensted	314	6 mdr. varsel	Kr. 210.000
Stordagplejen i Lindved	Tingbakken 20B, Lindved			Kr. 110.000
Stordagplejen i Tørring	Bredgade 24, Tørring	131	2024	Kr. 230.000

* Årlige driftsudgifter består af husleje, rengøring, el, vand, varme mv.

De samlede økonomiske konsekvenser ved at flytte administrative arbejdspladser til ledige kvadratmeter i Læring vil være, at der kan frigøres årlige driftsudgifter på Lærings nuværende lejemål på i alt 2,3 mio. kr. Beløbet vil være 3,3 mio. kr., hvis også Familiecenteret, Familiehuset og Stordagplejen opsiges. Der vil formodentlig være nogle etableringsomkostninger ifm. flytning; men da den samlede bygningsmasse i Læring er opvarmet og rengøres dagligt, forventes kun beskedne merudgifter til drift heraf.

Andre udvalg har også en række lejemål med betydelige årlige driftsomkostninger. Fx har Social Omsorg hjælpemiddeldepot i Løsning, administration i Vestergade i Løsning og hjemmeplejen på Spettrupvej i Hedensted. Tilsvarende har Beskæftigelse Rusmiddelcenter i Hedensted, Frivillighus i Hedensted og Tørring, Ungeenheden i Hedensted m.fl. Opsigelse af lejemål på andre udvalgs områder er der ikke foretaget beregninger af.

Tidsperspektivet på opsigelse af lejemål og flytning af administrative arbejdspladser mv. vil realistisk set være 2023 og 2024 - med mindre lejekontrakter bringes til ophør med kortere varsel end aftalt med de forskellige udlejere.

I lyset af det forestående analysearbejde med henblik på Kloge m² er det endnu ikke muligt at opstille scenarier for, hvor administrative arbejdspladser mest hensigtsmæssigt kan flyttes hen. Mange skoler har ledige kvadratmeter, og hvis det jf. afsnit 5 vedr. børneuniverser besluttes at etablere børneuniverser flere steder, kan der også opstå ledige kvadratmeter som følge af etablering af børneuniverser.

Løsning 4: Klassetildelingsmodel, megaklasser og små klasser

Udvalget for Læring har ønsket følgende beskrevet og beregnet:

En klassetildelingsmodel hvor der indtænkes megaklasser og små klasser

Historik og udgangspunkt

Hedensted Kommunes skoler tildeles ressourcer til lærerpersonale som timetildeling for et skoleår af gangen. Der er flere parametre, som gør sig gældende, når ressourcerne tildeles. Skolen tildeles timer ud fra antallet af klasser med en klassetildeling, der varierer fra klassetrin til klassetrin. Skolen tildeles også timer på baggrund af antallet af elever med forskellige tildeling pr. elev fra klassetrin til klassetrin. Ved færre end 16 elever i klassen indebærer et tildelingsloft en tildelingsreduktion på 1 lektion for hver elev under 16. Dermed sker tildeling til fag delvis som klassetildeling og delvis som elevtildeling.

Årg.	Klassetildeling	Elevtildeling	Tildelingsloft ved færre end 16 elever
0	20,00	0,00	-1,00
1	25,00	0,00	-1,00
2	26,00	0,00	-1,00
3	27,00	0,00	-1,00
4	20,31	0,43	-1,00
5	21,47	0,43	-1,00
6	22,45	0,43	-1,00
7	14,75	0,90	-1,00
8	15,65	0,90	-1,00
9	15,08	0,90	-1,00

Skoleanalysen har tydeliggjort en særlig udfordring i kommunens 80 megaklasser med 24 elever eller derover. I megaklasser efterspørges mulighed for ekstra lærerkræfter og for holddannelse. Skoleanalysen tydeliggjorde også, at de små skoler er gode til at praktisere samlæsning, så fx en 5. klasse med 12 elever og en 6. klasse med 8 elever har nogle timer sammen.

Vedr. lovgivning: For små skoler, dvs. med færre end 300 elever, er reglerne sådan, at en klasse kan omfatte flere klassetrin op til 7. klassetrin. I Hedensted Kommune er det generelt kun Korning Skole, der har erfaringer med, at en klasse består af elever fra flere klassetrin. Fremadrettet kan det, grundet det faldende elevtal, være en relevant organisering på flere skoler. På Barrit Skole forventes der eksempelvis 70 elever til skoleåret 2024-25. Her vil det være muligt at oprette blot tre klasser: Én 0.-1. klasse bestående af 18 elever, én 2.-4. klasse bestående af 28 elever og én 5.-6. klasse bestående af 24 elever. Med nuværende praksis vil der blive oprettet syv klasser – én på hvert klassetrin.

Beskrivelse og beregning

En klassetildelingsmodel kan udformes på forskellige måder. Her følger fire bud:

a) En NY klassetildelingsmodel kan konvertere elevtildeling og timetildelingsloft til klassetildeling. Dermed vil en nulsumstilretning af modellen være:

Årg.	NY Klassetildeling	Elevtildeling	Tildelingsloft ved færre end 16 elever
0	18,29	bortfalder	bortfalder
1	23,70	bortfalder	bortfalder
2	24,68	bortfalder	bortfalder
3	25,80	bortfalder	bortfalder
4	27,98	bortfalder	bortfalder
5	27,98	bortfalder	bortfalder

6	29,26	bortfalder	bortfalder
7	34,78	bortfalder	bortfalder
8	35,98	bortfalder	bortfalder
9	36,23	bortfalder	bortfalder

Alle skoler med 1 spor vil som konsekvens heraf få en fast normering (ændringer i elevtal vil kun få betydning, hvis en klasse når op på 29 elever, hvor der skal oprettes 2 klasser). Med denne faste normering vil det ikke få betydning for skolen, når elevtallet falder, og der vil ikke skulle "afleveres" demografi til kommunekassen. Denne model vil dog bidrage til en yderligere skævvridning af skolevæsnet, så skoler med de højeste udgifter pr. elev bliver endnu dyrere, og skoler med de laveste udgifter pr. elev skal drive skole endnu billigere. Økonomisk vil konsekvenserne forværre de udfordringer, som de store skolerne står med. Se også tabel med konsekvensberegning sidst i dette afsnit.

b) Et nyt klassesdannelsesprincip kan indebære klassesdannelsen på tværs af klassetrin op til 7. klasse. Dermed vil små skoler med færre end 300 elever kun få tildeling til det antal klasser, det er nødvendigt at oprette:

2024-25	Hidtidigt klassesdannelsesprincip									NYT klassesdannelsesprincip								
	0	1	2	3	4	5	6	Antal klasser	Elevtal	0	1	2	3	4	5	6	Antal klasser	Elevtal
Barrit	11	7	11	9	8	12	12	7	70	23	-	-	23	-	-	23	3	70
Daugård	10	15	14	11	14	11	7	7	81	27	-	-	27	-	-	27	3	81
Glud	22	17	9	21	17	14	18	7	117	23	-	23	23	23	-	23	5	117
Hedensted	85	86	99	94	63	80	86	26	593	Uændret, har flere end 300 elever								
Hornslyd	15	19	16	15	25	17	21	7	128	26	-	26	26	26	-	26	5	128
Juelsminde	28	29	28	32	28	21	25	9	191	Uændret, har flere end 300 elever								
Korning	9	3	5	7	3			5	27	27	-	-	-	-			1	27
Lindved	21	30	22	32	24	29	22	10	180	Uændret, har flere end 300 elever								
Løsning	30	29	29	33	23	32	35	13	210	Uændret, har flere end 300 elever								
Rask Mølle	37	27	24	35	27	32	37	11	219	Uændret, har flere end 300 elever								
Raarup	11	19	10	11	16	21	13	7	101	25	-	25	-	25	-	25	4	101
Skolen i Midten									0	Ingen klassetrin op til 7. klasse								
Stenderup	11	13	20	15	16	20	16	7	111	28	-	28	-	28	-	27	4	111
Stjernevej	35	29	25	37	38	22	24	11	209	Uændret, har flere end 300 elever								
Stouby	15	11	12	17	25	19	18	7	118	24	-	24	24	24	-	24	5	118
Tørring	35	41	42	29	45	32	33	14	257	Uændret, har flere end 300 elever								
Uldum	17	15	16	15	20	21	17	7	121	24	-	24	24	24	-	24	5	121
Ølholm	10	12	17	13	17	14	15	7	99	25	-	25	-	25	-	25	5	99
Ølsted	12	17	17	17	17	15	18	7	113	23	-	23	23	23	-	23	5	113
Øster Snede	16	16	13	17	18	23	16	7	118	24	-	24	24	24	-	24	5	118
Aale Hjortsv.	10	15	15	10	9	6	12	7	77	26	-	-	26	-	-	26	3	77

Denne klassestørrelsesoptimering på tværs af klassetrin vil i skoleåret 2024-25 i yderste konsekvens kunne nedbringe antallet af klasser på små skoler fra forventeligt 89 klasser til 53 klasser – dvs. en reduktion på 36 klasser. Alle skoler med færre end 300 elever vil hermed få klassestørrelser, der er sammenlignelige med skoler, der har flere end 300 elever. Økonomisk vil dette nye klassesdannelsesprincip med uændret tildelingsmodel frigive ca. 14 mio. kr., der kan bringes i anvendelse for at tilgodese megaklasser på både små og store skoler.

Denne model vil bidrage til at løse den nuværende skævvridning af skolevæsnet, så skoler med de højeste udgifter pr. elev bliver billigere, og skoler med de laveste udgifter pr. elev kan drive skole på uændrede vilkår. Alle skoler kan med de frigjorte 14 mio. kr. få et betragteligt tilskud til megaklasser. Økonomisk vil konsekvenserne dog forværre de udfordringer, som de små skoler står med. Se også tabel med konsekvensberegning sidst i dette afsnit.

c) En kombination af a) En NY klassetildelingsmodel og b) Et nyt klassedannelsesprincip kan bringe fordelene ved både a og b i spil. Samtidig vil kombinationen af ny klassetildeling og nyt klassedannelsesprincip frigive ca. 19 mio. kr., der kan imødegå ulemper og utilsigtede følger ved denne model samt bringes i anvendelse for at tilgodese megaklasser på både store og små skoler.

d) En ekstra tildeling til megaklasser kan supplere den nuværende tildelingsmodel. Med dette løsningsforslag vil en megaklassetildeling give yderligere tildeling til klasser med mange elever, så der tildeles 0,8 lektion for hver elev over 20, hvormed en klasse med 28 elever tildeles 6,4 lektioner ekstra. Dette vil medføre, at skolernes tildeling samlet øges med 6 mio. kr. Med dette løsningsforslag indføres en tildeling, der vil imødekomme udfordringer, som beskrevet i skoleanalysen. Samtidig giver det den enkelte skole mulighed for selv at vurdere, hvordan midlerne bringes bedst i anvendelse. Det kan fx være ved, at en årgang med 84 elever deles i fire klasser på 21 elever i stedet for nuværende tre klasser på 28 elever. Der kan også tænkes i holddeling og/eller helt andre organiseringsformer.

Konsekvensberegninger vedr. klassetildelingsmodel, megaklasser og små klasser:

Konsekvensberegning				
Ved kombination af ny klassetildelingsmodel og nyt klassedannelsesprincip				
	a)	b)	c)	d)
	NY klassetildeling og uændret klassedannelse	NYT klassedannelsesprincip	NY Klassetildeling og NYT klassedannelsesprincip	+tildeling til megaklasser
Barrit Skole	950.000	-1.170.000	-1.300.000	0
Daugård Skole	700.000	-1.400.000	-1.570.000	0
Glud Skole	90.000	-830.000	-1.040.000	40.000
Hedensted Skole	-1.220.000	0	-1.220.000	1.820.000
Hornslyd Skole	-220.000	-1.020.000	-1.270.000	110.000
Juelsminde Skole	-570.000	0	-570.000	1.020.000
Korning Skole	110.000	-650.000	-720.000	0
Lindved Skole	40.000	0	40.000	320.000
Løsning Skole	-30.000	0	-30.000	410.000
Rask Mølle Skole	140.000	0	140.000	360.000
Raarup Skole	270.000	-1.170.000	-1.390.000	20.000
Skolen i Midten	-210.000	0	-210.000	610.000
Stenderup Skole	30.000	-1.360.000	-1.630.000	0
Stjernevejskolen	-590.000	0	-590.000	730.000
Stouby Skole	-30.000	-850.000	-1.070.000	90.000
Tørring Skole	-220.000	0	-220.000	400.000
Uldum Skole	-150.000	-1.000.000	-1.230.000	20.000
Ølholm Skole	240.000	-1.230.000	-1.440.000	0
Ølsted Skole	-40.000	-930.000	-1.120.000	0
Øster Snede Skole	-110.000	-960.000	-1.170.000	50.000
Aale Hjortsvang	840.000	-1.300.000	-1.450.000	0
I alt	0	-13.870.000	-19.060.000	6.000.000

Løsningsforslag vedr. klassetildelingsmodel, megaklasser som beskrevet i a og b har en række negative konsekvenser, som vil forværre udfordringerne på skolerne og vanskeliggøre implementering af skolepolitikken.

Som beskrevet i c kan en kombination af a og b samlet set frigive midler i en størrelsesorden, der muligvis godt kan bidrage til alternative og konstruktive løsninger. Dette vil være relevant at forfølge i sammenhæng med løsningsforslaget, beskrevet i afsnit A, hvor de decentrale skolebudgetter for små skoler låses på et politisk besluttet minimumsniveau, der tildeles på trods af eventuelt yderligere fald i elevtal. Som omtalt vil dette kunne implementeres fra skoleåret 2024-25.

Løsningsforslag d med ekstra tildeling til megaklasser vil bidrage til løsning af udfordringerne som beskrevet i skoleanalysen, og det harmonerer med intentionerne i skolepolitikken. Løsningsforslag d med ekstra tildeling til megaklasser vil kunne realiseres i 2023 som beskrevet i afsnit 2 vedr. anvendelse af demografimidler.

Løsning 5: Børneuniverser flere steder

Udvalget for Læring har ønsket følgende beskrevet og beregnet:

Børneuniverser som vi kender dem fra flere steder i kommunen. Kan dette tænkes andre steder?

Historik og udgangspunkt

I skemaet herunder fremgår det, hvor der i Hedensted Kommune er etableret børneuniverser. Disse er etableret under to forskellige lovgivninger, som beskrives kort under skemaet. Børneuniverserne, som vi kender dem i dag, fungerer således på forskellige vilkår og er etableret på forskellige tidspunkter med afsæt i lokale ønsker. Gennem nylig dialog med bestyrelsesformændene tillægges denne frivillighed stor betydning. Det har været med til at sikre den nødvendige energi og et godt ejerskab til det enkelte børneunivers, er vurderingen.

Skole/institution	Børneunivers etableret år	Lovgivning/vilkår	Børnegrupper
Korning	2003	Landsbyordning §24 & USFO jf. FSL §3 stk. 7	Bh. + 0.-4.kl.
Ølholm	2014	USFO jf. FSL §3 stk. 7	Bh. + 0.-6.kl.
Åle-Hjortsvang	2013	USFO jf. FSL §3 stk. 7	Bh. + 0.-6.kl.
Ølsted	2011	Fælles ledelse jf. FSL § 24a.	Bh. + 0.-6.kl.
Barrit	2016	Fælles ledelse jf. FSL § 24a.	Vuggestue + Bh. + 0.-6.kl. (spec.kl.)
Stouby	2017	Fælles ledelse jf. FSL § 24a.	Vuggestue + Bh. + 0.-6.kl.
Daugård	2019	Fælles ledelse jf. FSL § 24a.	Vuggestue + Bh. + 0.-6.kl.

Beskrivelse af USFO: Udvidet skole-/fritidsordning kan oprettes ved små skoler med under 150 børn med ret til at optage børn, der er fyldt 3 år, i skolens SFO. Under denne ordning arbejdes der med et fælles budget for skole og USFO. En USFO er ikke omfattet af dagtilbudsloven, og den kan derfor ikke have vuggestue. Der er ikke krav om at følge læreplaner, men i Hedensted Kommune har vi valgt at føre tilsyn på samme måde som de øvrige dagtilbud (kvalitetssikring). En USFO får ikke del i statslige puljemidler til normeringsforbedring.

Beskrivelse af Fælles ledelse: Folkeskolelovens § 24 a. tilsiger, at kommunalbestyrelsen efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen og forældrebestyrelsen i et kommunalt dagtilbud kan beslutte, at en folkeskole med SFO og et dagtilbud skal have fælles leder og fælles bestyrelse. Det er et krav, at der laves separate budgetter for dagtilbud og skole. Der kan desuden oprettes vuggestue i dagtilbud med fælles ledelse. Indtil 2014 havde skolebestyrelsen og forældrebestyrelsen mulighed for at nedlægge veto mod beslutningen, men efter gældende lov skal bestyrelserne blot høres.

Med Byrådets vedtagelse af budget 2013, også kaldet '50 i 13', blev der besluttet en besparelse på ledelse i USFO'er på 400.000 kr. årligt. Dette har naturligvis begrænset andre lokalområders incitament til at ønske USFO. Derfor må vi i dag konstatere, at de økonomiske vilkår favoriserer Fælles ledelse.

Børnehave og SFO	To selvstændige enheder	Fælles ledelse *	USFO	Landsbyordning
Bh	4,91 time/barn Ingen minimum	4,91 time/barn Ingen minimum	4,84 time/barn Ingen minimum	5,89 time/barn Ingen minimum
Ledelse	33 timer	33 timer	10 timer	0 timer
Brobygning	4,22 time/barn Min. 17 børn	4,22 time/barn Ingen minimum	4,22 time/barn Ingen minimum	4,22 time/barn Ingen minimum
SFO	2,01 time/barn Min. 40 børn	2,01 time/barn Min. 40 børn	2,01 time/barn Min. 26 børn	2,01 time/barn Min. 26 børn
Andet		Merudgift lederlønninger	Mindreudgift -1 leder	Mindreudgift -1 leder

* Ved Fælles Ledelse er et eventuelt rationale forblevet decentralt, hvilket bl.a. er udnyttet i Stouby

Muligheder for udbredelse anno 2020 i forhold til etablering af flere børneuniverser i Hedensted Kommune:

Skole/institution	Er der plads til hele børneuniverset på samme matrikel?	Afstand mellem dagtilbud og skole	Børnegrupper
Glud	Ja	Naboer	Vuggestue + Bh. + 0.-6.kl.
Rårup	Ja	600 meter	Vuggestue + Bh. + 0.-6.kl.
Hornsyld	Ja	950 meter	Vuggestue + Bh. + 0.-6.kl.
Øster Snede	Ja	Samme matrikel	Vuggestue + Bh. + 0.-6.kl.
Stenderup	Nej	Dagtilbud er i Bjerre. 4 km.	Bh. + 0.-6.kl.
Uldum	Nej	1,1 km	Bh. + 0.-6.kl.

Fordele ved børneuniverser:

Den optimale ledelsesorganisering består af to personer. En skoleleder og en institutionsleder (dagtilbud + SFO). Det giver mere tid til kvalitetsledelse at samle opgaven og ledelsestiden på få personer, og to personer vil set i forhold til børnetal og antal ansatte være det optimale. Dog har det vist sig nødvendigt at have en daglig leder de steder, hvor der er fysisk afstand mellem skole/SFO og dagtilbud. I de nuværende børneuniverser er der sket reduktion i antallet af ledere, dog primært gennem reduktion i antallet af souschefer.

Når dagtilbud og SFO er etableret på samme matrikel, er der gode muligheder for at optimere driften ved at planlægge med færre medarbejdere i ydertimerne for at kunne opnå en bedre normering, når der er flest børn. Også personale- og kompetenceressourcer deles lettere mellem dagtilbud, SFO og skole.

USFO'er giver udtryk for, at det er mere enkelt, når økonomien køres samlet.

Generelt er der en oplevelse af styrkede overgange og fælles samarbejde, når man er én organisation. Både formelt og gennem det naturlige samvær gennem det kendskab personalegruppen får til hinanden i dagligdagen.

Børneuniverserne i Hedensted Kommune er ikke nået lige langt i samarbejdet, men fælles udviklingsarbejder nævnes som eksempel på noget, der opleves positivt. Det er lettere at holde et helhedsorienteret blik på barnet (kendskab til familie, søskende, udvikling).

Forældre kan aflevere samme sted (kræver én matrikel).

Fælles indkøb nævnes også som en fordel, ligesom fælles sekretær er en gevinst.

Fælles ledelse/fælles bestyrelse er ikke en betingelse for at lave forbedringer i et lokalområde, men meget bliver lettere i én organisation, lyder tilbagemeldingen fra de nuværende børneuniverser.

Ulemper, faldgrupper og potentiale

Hvis der skal optimeres på forbrug af personaleressourcer, er den fysiske placering og indretning samt lokalfordeling af stor betydning. Lokaler med børnehaver og SFO skal ligge tæt på hinanden. Ellers er det svært at optimere den daglige drift.

Det er ikke givet, at forældre og ansatte synes, fælles samdrift i ydertimer og ferier er en god ide. "Der er for få udfordringer for skolebørn, når de skal passes i børnehaven/vuggestuen", er et eksempel på forældreudsagn.

Det er vigtigt, at bestyrelsen arbejder med hele børnegruppen. Oplevelsen er, at skolerelaterede dagsordenspunkter ofte kommer til at fylde meget. For at sikre realistiske forventninger til samarbejdet om arbejdsopgaverne er det vigtigt at identificere fællesmængden mellem dagtilbud, skole og SFO.

Man skal være opmærksom på at skabe en tydelig rollefordeling i ledelsesteamet, således at medarbejdere, børn og forældre ved, hvem de skal gå til.

Da overvejelser om etablering af fælles ledelse/USFO knytter sig til små skoler og dagtilbud med få børn, er det vigtigt, at der er en minimumsnormering, der sikrer, at der kan bemendes i den fulde åbningstid og med

kvalitet i tilbuddet i hverdagen. Der er p.t. kun vedtaget minimumsnormering for SFO, men ikke i dagtilbud og USFO. Dette gælder også for brobygningsperioden, hvor de ældste børn i dagtilbud gør sig klar til at komme i skole.

Beskrivelse og beregning

Der er en række pædagogiske fordele, hvis man opnår den fulde synergi i et børneunivers. De fordele, der nævnes ovenfor, vil til en vis grad kunne understøtte børne-/ungepolitikken og skolepolitikken. Derudover er der ikke væsentlige økonomiske gevinster ved etablering af fælles ledelse, medmindre det samtænkes med Kloge m2. Der må omvendt påregnes etableringsudgifter, hvis eksempelvis et dagtilbud skal placeres på eller ved en skole. Der kan dog opnås en mindre besparelse i størrelsesordenen ca. 75.000 kr. pr. år, hvis én lederstilling nedlægges. P.t. sker nedlæggelse af lederstillinger ved stillingsledighed. Det må forventes, at det faldende børnetal sammenholdt med nødvendige minimumsnormeringer vil medføre behov for flere ressourcer i de kommende år.

De nuværende børneuniverser kan med fordel optimeres på følgende punkter:

- Ledelsesstrukturen skal justeres, så der kun er ansat det nødvendige antal ledere.
- Der skal arbejdes med én lovgivning for alle børneuniverser i Hedensted Kommune. Det betyder i praksis, at alle børneuniverser skal etableres som fælles ledelse, da dette er en betingelse for at måtte have vuggestuebørn.
- Med baggrund i de faldende børnetal er der brug for stillingtagen til bemandingsbehov og dermed minimumsnormering i børneuniverserne.
- Den centrale understøttelse af den lokale udvikling af børneuniverserne skal styrkes, herunder rammebetingelserne og vilkår (trimmet MED-organisering, effektivt bestyrelses arbejde og fælles udviklingsplaner).

Løsningsforslag med udbredelse af børneuniverser kan umiddelbart ske en række steder i kommunen: Rårup, Glud, Øster Snede og Hornsyld. En fælles matrikel fremstår flere gange i det indsamlede materiale som en forudsætning for at høste de pædagogiske gevinster i et børneunivers. Evalueringerne af nuværende børneuniverser viser dog, at etablering gennem frivillighed tillægges stor betydning. Det sikrer energi og et godt ejerskab. Det vil kræve en politisk beslutning at udbrede børneuniverser, da den hidtidige praksis har været, at etablering af børneuniverser er sket efter lokalt initiativ.

De økonomiske konsekvenser af børneuniverser vil uændret være, at der i takt med det faldende børnetal skal sikres supplerende midler til nødvendig bemanding i henholdsvis børnehave og SFO.

Løsning 6: Finansiere decentral model ud fra 80/20-modellen

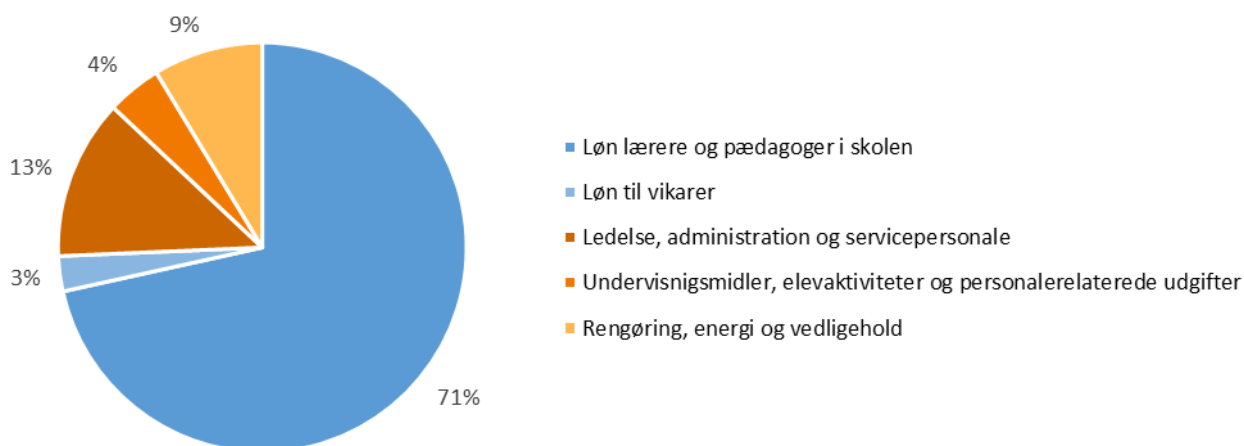
Udvalget for Læring har ønsket følgende beskrevet og beregnet:

Udarbejdelse af et forslag til, hvordan den decentrale model kan finansieres ud fra KL's anbefalinger også kaldet 80/20-modellen.

Historik og udgangspunkt

KL har beregnet, at lærerlønsudgifter i gennemsnit udgør 80% af de samlede udgifter for folkeskoler. En økonomiforudsætning om, at udgifter til aflønning af det pædagogiske personale forventes at udgøre 80 pct. af en skoles samlede udgifter, kan anvendes som rettesnor for, hvordan man i andre kommuner har prioriteret. Øvrige udgifter til drift af skolen forventes dermed at udgøre 20 pct. I Hedensted er denne fordeling 74/26. Mange af skolerne i Hedensted Kommune har et stort antal kvadratmeter, der både skal rengøres, opvarmes og vedligeholdes. Og der er mange små skoler med forholdsvis høje udgifter til ledelse, administration og servicepersonale. De store forskelle på skolerne spænder fra en fordeling på 80/20 på enkelte store skoler og på 65/35 på nogle af de små skoler. De øvrige udgifter er i Hedensted Kommune 18. mio. kr. højere end 80/20-fordelingen tilsiger..

Fordeling af skoleudgifter

Beskrivelse og beregning

Løsningsforslag kan findes på to måder. Skolerne skal a) tilføres 18. mio. kr. til ekstra pædagogisk personale, så der dermed "kompenseres" for 74/26 fordelingen eller b) udgiftsniveauet til øvrige udgifter skal nedbringes.

Ved at tilføre midler til ekstra pædagogisk personale, som omtalt i afsnit 2 vedr. anvendelse af demografimidler, vil der blive tilført 17,5 mio. til ekstra pædagogisk personale. Hermed vil det høje udgiftsniveau til øvrige udgifter bedre kunne forklares og forsvares.

Nedbringelse af budgetterne til øvrige udgifter kræver omvendt en række beslutninger, der reelt nedbringer udgifterne. Her vil det være nødvendigt at nedbringe udgifterne til bygninger, reducere i ledelse og administration og fx overgå til en fælles ejendomsdrift. Dvs. en tværgående organisering, der i dag løses af de lokale pedeller. Dette kan også bidrage til bedre udnyttelse af kommunens bygninger, samt optimere udnyttelse af kompetencer blandt ansatte, udstyr og maskiner. I forhold til økonomisk potentiale vurderede BIF-arbejdsgruppen i 2019, på baggrund af input fra Mikkel Munk, Implement (tidligere Deloitte) og andre kommuner, at der vil være størst økonomisk rationale ved at samle alle funktioner fra kategorierne: Administrative funktioner, servicefunktioner og ressourcer. Dansk Facilities Managements netværk har udarbejdet en rapport, hvori det anslås, at en gennemgribende professionalisering af Facility Managements typisk vil kunne give besparelser i driften på ca. 10 pct. Alternativt skal øvrige udgifter flyttes til andre områder. Der er ikke foretaget beregninger, der sætter beløb på en mulig nedbringelse af øvrige udgifter.

Løsning 7: Viden om hvad der tiltrækker børnefamilier

Udvalget for Læring har ønsket følgende beskrevet og beregnet:

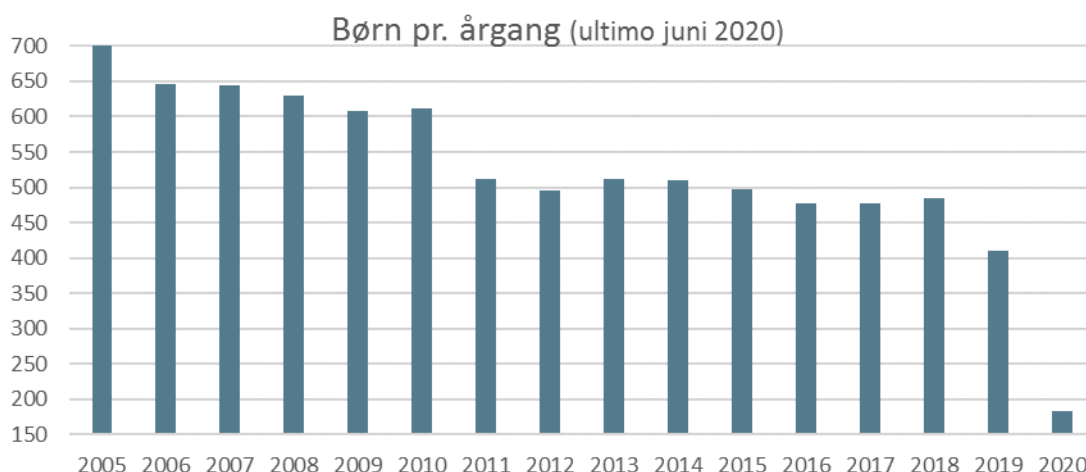
En analyse af, hvad der tiltrækker børnefamilier i forhold til normeringer, priser/takster, afstand til institutioner, skolen som lokalt samlingssted etc.

Historik og udgangspunkt

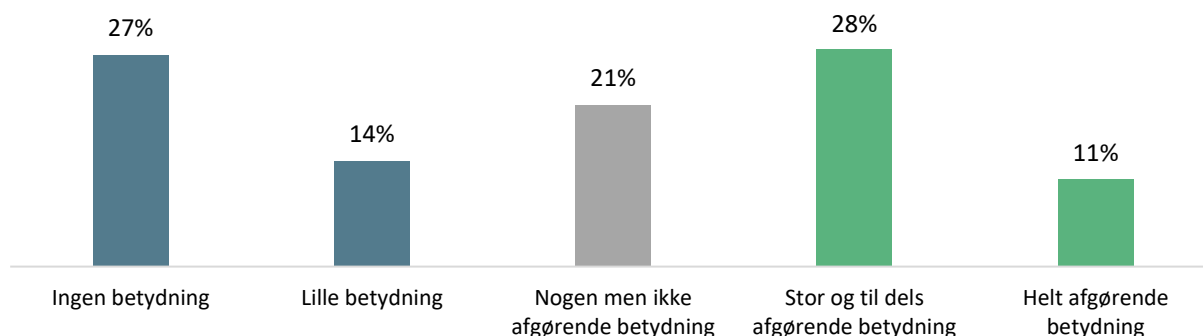
Byrådet godkendte på møde i juni 2018 [Kommuneplan 2017-2029](#). Heri er temaet bosætning af essentiel betydning. Bosætning er et af de vigtigste parametre for vækst og udvikling. Hver enkelt borger og hver enkelt tilflytter til kommunen er en vigtig ressource. Derfor skal der gøres en særlig indsats for at skabe flere attraktive bosætningsmuligheder med forskellig identitet, kvalitet og muligheder. Heraf fulgte visionen for bosætning og byudvikling:

”Udvikling af bæredygtige byer med egne servicefunktioner, der er tæt på borgerne, skal skabe attraktive bosætningsmiljøer, hvor der lægges vægt på den enkelte bys identitet. Kommunens bystruktur skal medvirke til, at byerne understøtter hinanden og byernes opland, samt borgernes behov for varierede udfoldelsesmuligheder, god kommunal service og rekreative muligheder.”

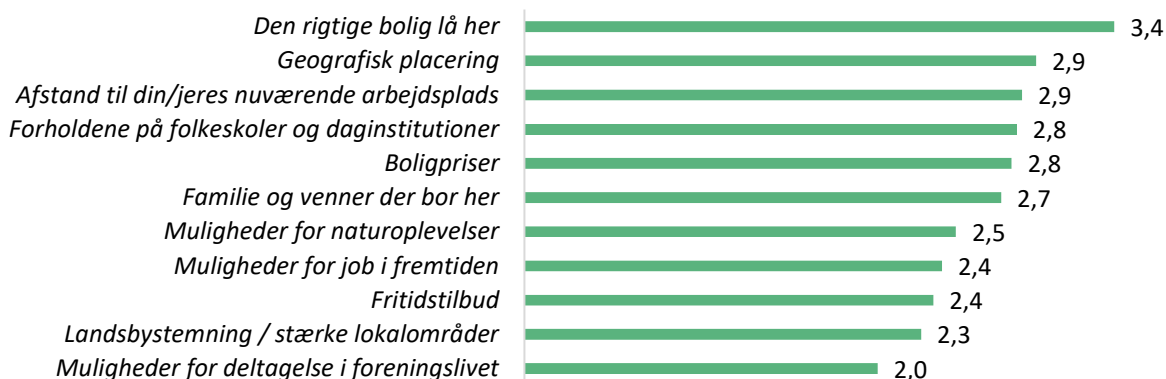
Konkurrencen om at være en attraktiv bosætningskommune har stor betydning for børnetallet i kommunens institutioner og skoler. Her kan en del af de aktuelle udfordringer tilskrives faldende børnetal, hvor årgang 2014 starter i børnehaveklasse i 2020:

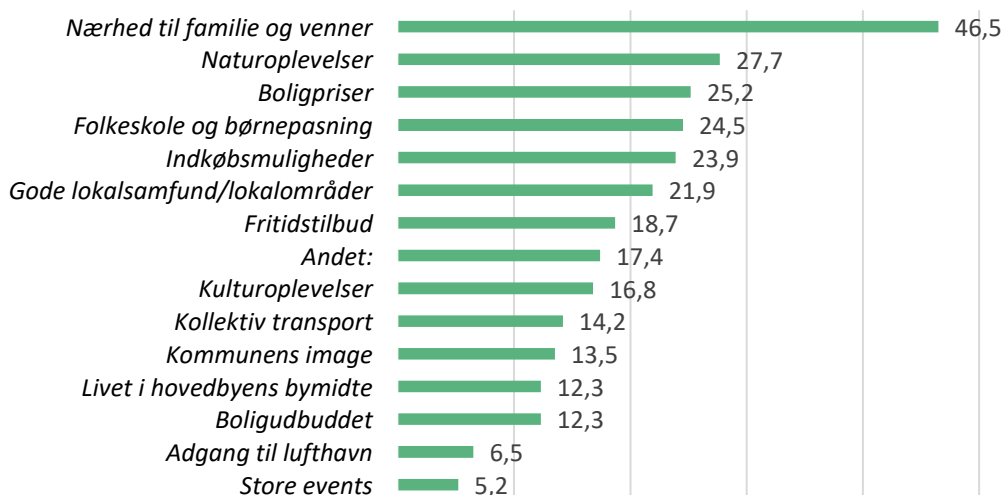
I 2018 blev der i gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt alle, der var flyttet til Hedensted Kommune i 2017. Her blev tilflytterne blandt andet bedt om at svare på: ”Hvor stor betydning havde forholdene på folkeskoler og daginstitutioner, for at du/I valgte Hedensted Kommune?”

Ser man på alle de elementer, som tilflytterne kunne vælge, ses det, hvor stor betydning følgende områder havde for tilflytning til Hedensted Kommune (1 = Ingen betydning; 5=Helt afgørende betydning).

Tilflytterne blev også spurgt, hvilken kommune de ville være flyttet til, hvis de helt frit kunne vælge, samt hvad der gør netop denne kommune attraktiv. Blandt flere svarmuligheder blev der lagt vægt på følgende:

Samlet kan man konkludere, at det mest attraktive for tilflytterne er nærhed til familie og venner samt naturoplevelser, mens det, som i sidste ende har afgjort deres flytning til Hedensted Kommune, primært har været boligen samt den geografiske placering.

Beskrivelse og beregning

Et løsningsforslag, der medfører øget tiltrækning af børnefamilier, er ikke umiddelbart muligt at fremlægge.

Derimod fremlægges i de følgende afsnit viden fra national forskning og beregninger af, hvad det koster at få passet børn i Hedensted i forhold til vore nabokommuner.

National forskning på området giver os følgende viden:

- Generelt findes det, at ca. hvert tredje barn oplever at flytte kommune i løbet af deres barndom, mens det kun er ca. hvert syvende barn der oplever, at flytte kommunegrænse i løbet af deres skoletid (KL analysenotat: Flytninger i barndommen, 2016).
- Undersøgelser fra Fremforsk finder, at de fleste tilflyttere ikke tænker i en bestemt kommune, og ser på bolig i flere byer/områder også henover kommunegrænser. Boligens pris, størrelse og kvalitet er med til at afgøre, hvor tilflyttere vælger at bosætte sig (Fremforsk, Marianne Levinsen, Forskningschef / 2. maj 2019).

- Processen med valg af bolig starter for de fleste med et bredere geografisk område og i løbet af processen prioriteres de vigtigste ønsker til bostedet og boligen (Fremforsk, 2014).
- Flytteprocessen er for mange, især børnefamilier, en meget grundig proces, hvor muligheder, arbejdssted, kvarterets tryk for børn, priser og boligens størrelse bliver undersøgt i en længere periode, før den endelige beslutning tages. Der er flere årsager i spil, når tilflyttere vælger et bestemt sted at bo og øverst på listen er familie i området, afstanden til arbejde, infrastrukturen i området og selve boligen (Fremforsk, 2014). Specielt familie på stedet er en faktor, som generelt tiltrækker mange børnefamilier til et specifikt område eller tæt på, præcis som det også blev påpeget af tilflytterne til Hedensted Kommune.
- Tilflyttere, der på forhånd kun havde meget lidt eller intet kendskab til det område, de er flyttet til, lagde vægt på boligen, arbejdet og infrastrukturen som de vigtigste faktorer for dem i valget af deres nye hjem. Hvorimod familien er den vigtigste årsag for dem, som i forvejen kendte det område, de flyttede til. Mange tilflyttere har overvejet bolig i en anden kommune, fordi de fleste tilflyttere tænker geografien i forhold til arbejde, familie osv. og ser på bolig i det område på tværs af kommuner, som matcher ønsker og økonomi (Fremforsk, 2014).

Teknologisk Institut gennemførte tilbage i 2008 en analyse "Skoler i Landdistrikter" for Indenrigs- og Socialministeriet. Her blev der gennemført en surveyundersøgelse blandt danske forældre, som viste:

- at lidt over halvdelen (60%) af danske forældre tillægger det afgørende eller stor betydning, at der ligger en skole i lokalområdet, hvis de skulle flytte på landet. Disse forældre begrundede det især med, at nærheden skaber trygge rammer for de mindre børn, samt at skolen styrker det lokale fællesskab og kontakten til andre forældre.
- at langt de fleste forældre ville forblive i landdistriktet, selv hvis børnenes skole lukkede. 87 % angav, at de ville blive boende, mens 8% ville overveje at flytte og 3% helt sikkert ville flytte. En af de mulige forklaringer på, at en relativt lav andel af forældrene vil vælge at flytte, kan være, at transporttiden til skoler i Danmark er relativt begrænset. Når man sammenholder forældrenes faktiske transporttid med den maksimalt acceptable transporttid, så viser det sig, at stort set alle forældre vil kunne tolerere længere transporttider, end de faktisk har nu.

Udover surveyundersøgelsen blev der analyseret på til- og fraflytningsstatistikken fra Danmarks Statistik. Denne viste, at tilflytningen af børnefamilier til lokalområder, hvor der er lukkede skoler, ikke er mindre efter skolelukningen end før. Det vil sige at den faktiske flyttestatistik viser, at områder, hvor der er lukkede skoler, har uændret tilflytning.

Forældrebetaling: I følgende tabel vises, hvad det koster borgerne i forældrebetaling at få passet børn i Hedensted i forhold til vore nabokommuner:

Årlig betaling ved 1 barn i vuggestue og 1 barn i børnehave (dyreste modul)				
Betaler	Friplads	Hedensted	Horsens	Vejle
1) en funktionærfamilie	0%	55.710	43.841	53.010
2) en LO-familie	23%	42.896	33.757	40.818
3) en enlig forsørger	82%	7.721	6.076	7.347

Årlig betaling ved 1 barn i vuggestue, 1 barn i børnehave og 1 barn i SFO (dyreste modul)				
Betaler	Friplads	Hedensted	Horsens	Vejle
1) en funktionærfamilie	0%	72.787	59.895	73.985
2) en LO-familie	23%	56.046	46.119	56.968
3) en enlig forsørger	82%	10.088	8.301	10.254

Akkumuleret betaling for et barn indtil 10. leveår			
Dagpl.+ bhv.+ SFO (Uden søskenderabat)	Hedensted	Horsens	Vejle
	256.153	228.034	258.123

Tabellen viser, at forældre med pasningsbehov fra 6.30 til 17.00 får den billigste pasning i Horsens. Horsens Kommune er samlet set billigere end Hedensted. Det skal dog bemærkes, at der er taget udgangspunkt i de dyreste moduler i kommunerne. I Vejle Kommune er der i både vuggestue og børnehave mulighed for 3/4-dags og 1/2-dags modul, og Vejle Kommune tilbyder i SFO en vifte af billigere moduler. Forældre med behov for pasning i mindre omfang end fuld tid, får dermed den klart billigste pasning i Vejle (Se bilag for nærmere detaljer).

De økonomiske konsekvenser af et scenarie, hvor Hedensted Kommune forsøger at matche priserne i vore nabokommuner vil blive komplekst og vanskeliggjort af, at der ikke er samme moduler kommunerne imellem. I følgende tabel vises en forenklet opstilling af, hvad det vil koste Hedensted Kommune at matche taksterne i nabokommunerne:

	Netto tab/gevinst ved samme takst som	
	Horsens	Vejle
Dagpleje	Kr. 448.305	Kr. 1.236.378
Vuggestue	Kr. 650.496	Kr. 462.000
Børnehave	Kr. 7.658.002	Kr. 5.766.332
SFO	Kr. 1.411.432	Kr. -4.234.296
I alt	Kr. 10.168.235	Kr. 3.230.414

Beregninger foretaget på fuldtidspladser uden madordning!

Det har ikke været muligt at finde valide oplysninger om normeringsforhold i andre kommuner. Der foreligger normeringsstatistik fra Danmarks Statistik, men denne er der ikke analyseret på. Oplysninger om normeringsforhold er således ikke en indikator, der foretaget vurdering af.

Isoleret set bidrager taksterne i Hedensted Kommune ikke til at gøre kommunen økonomisk attraktiv i forhold til tilflytning; men for at belyse den samlede økonomi for tilflyttefamilier, vil det kræve yderligere analyse af andre væsentlige forhold så som beskatning, boligpriser, øvrige omkostninger samt infrastruktur.

Løsning 8: En bedre specialtilbudsvifte

Udvalget for Læring har ønsket følgende beskrevet og beregnet:

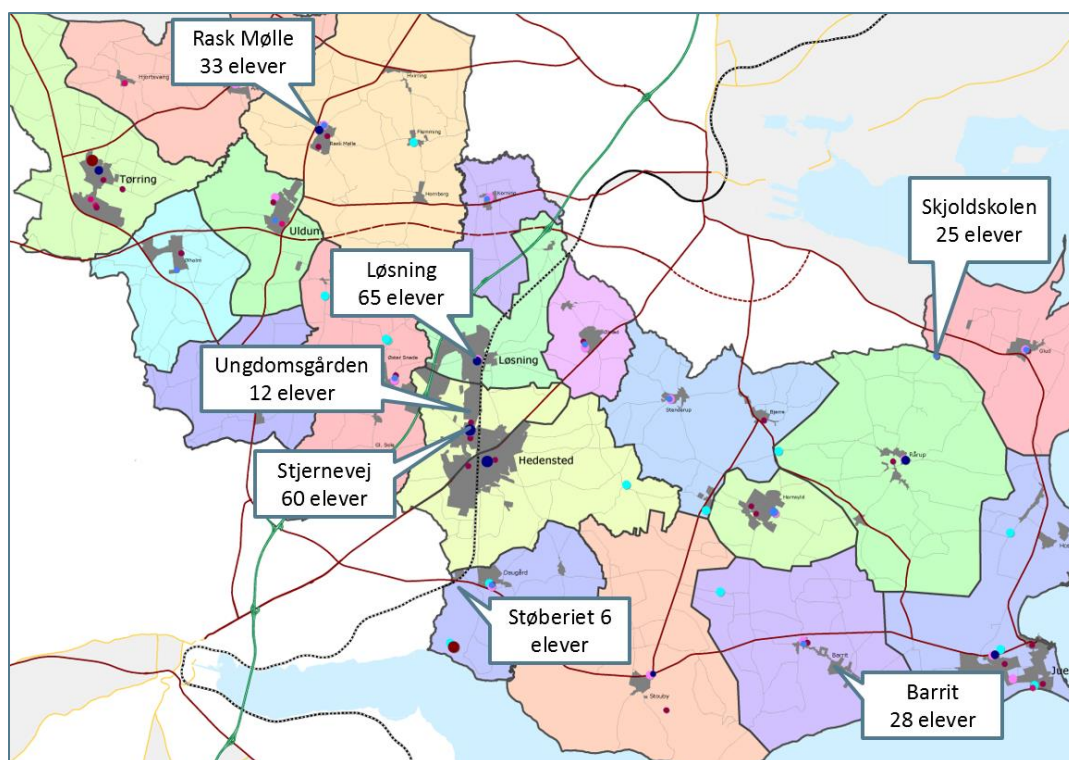
Specialtilbudsviften. Kan det gøres bedre?

Historik og udgangspunkt

Hedensted Kommunes specialundervisningsområde er både udfordret af udgiftspres som følge af stigende antal elever i specialtilbud og problemstillinger ved de mange små og decentrale specialtilbud.

Problemstillinger skyldes primært de mange små og decentrale specialtilbud. I Hedensted Kommune er der 8 forskellige specialundervisningstilbud: 1) Rask Mølles Skoles specialklasser, 2) Løsning Skoles specialklasser, 3) Stjernevejskolens specialklasser, 4) Barrit Skoles specialklasser, 5) Ungdomsskolens Heltidsundervisning på Ungdomsgården i Hedensted, 6) Ungdomsskolens Heltidsundervisning på Skjoldskolen, 7) Ungdomsskolens afd. Fjorden på Skjoldskolen og 8) Ungeenhedens Støberiet. Problemstillingerne vedr. specialtilbudsstrukturen er analyseret og beskrevet i tidligere 'Eftersyn af kommunens specialtilbud'.

Pr. 1. august 2020 forventes følgende elevtal i specialklasserne:

Tidligere eftersyn bl.a. vedr. struktur pegede på problemstillinger som følge af små enheder med begrænset antal elever og for lidt volumen. Dette vanskeliggør de rigtige sammensætninger og grupperinger, samt at det er en udfordring at udnytte ressourcerne og udvikle personalets kompetencer, når tilbuddet har for lille størrelse. Det blev endvidere beskrevet, hvordan der er brug for specialiserede tilbud, der passer bedre til det enkelte barn. Eftersynet pegede på manglende ressourcer til samspil mellem specialklasser og almenklasser. Skolevægning var en anden fremtrædende problematik, og kommunens små og sårbare enheder har ikke den nødvendige "udrykningsenhed", der fx kan hente elever, der ikke kommer i skole.

Beskrivelse og beregning

Løsningsforslag vedr. specialtilbud indebærer samling på færre enheder med flere elever. Forslaget tager primært udgangspunkt i det serviceeftersyn af de kommunale specialklasser, der blev udarbejdet i 2019, hvor ledelserne på de skoler, hvor specialklasserne er placeret, har bidraget med input:

Ændring af specialtilbudsvifte	Tidsperspektiv	Økonomisk rationale
Forslag 1 <ul style="list-style-type: none">• Rask Mølle, 0.-6. kl. flyttes til Løsning• Løsning, 7.-9. kl. fordeles til Rask Mølle og Ungdomsskolen• Barrit, elever flyttes til primært Stjernevej• Skjoldskolen, elever fordeles ml. Ungdomsgården og Rask Mølle Skole.	Ændringerne vil kunne indfases over de kommende 3 år og slå fuldt igennem fra starten af skoleåret 23/24	1,7 mio.
Forslag 2 <i>Alternativ</i> <ul style="list-style-type: none">• Barrit, elever flyttes til primært Stjernevej	Ændringerne vil kunne indfases over de kommende 2 år og slå fuldt igennem fra starten af skoleåret 22/23	0,6 mio.*
Forslag 3 <i>Alternativ</i> <ul style="list-style-type: none">• Skjoldskolen, elever fordeles ml. Ungdomsgården og Rask Mølle Skole.	Ændringerne vil kunne indfases over de kommende 2 år og slå fuldt igennem fra starten af skoleåret 22/23	1,1 mio.**
Forslag 4 <ul style="list-style-type: none">Der etableres selvstændig ledelse, fælles for de nuværende og/eller kommende specialtilbud.	Vil kunne indfases over et år	Afhænger af om forslaget kombineres med ovennævnte

* Barrit: Reduktion i personaleudgifter med bedre udnyttelse i større enhed, mindre udgifter til kørsel ved at samle tilbud, udgift til at dække åbningstid i special-SFO. Hertil vil der blive frigjort plads i Barrit til andre formål.

** Skjold: Reduktion i personaleudgifter med bedre udnyttelse i større enhed, mindre udgifter til kørsel ved at samle tilbud, drifts-omkostninger Skjold. Hertil vil der blive frigjort plads i Skjold til andre formål. Der er budgetteret med planlagt udvendig vedligehold de kommende fem år for 2,3 mio. Alternativt vil bygningerne i Skjold forventeligt kunne sælges for 875.000 kr. (hvis også børnehaven flyttes vil det bidrage med driftsbesparelse på yderlige 0,5 mio. årligt).

Løsningsforslag med samling på færre enheder giver en stribe faglige, pædagogiske og organisatoriske fordele:

- Mulighed for at danne mere optimale og fleksible grupperinger af elever, der passer sammen i forhold til at have fokus på, kontinuerligt og proaktivt, at styrke børnefællesskaber, som børnene kan øve, trives og lære i jf. skolepolitikken (imødekommes ved forslag 1, 2, 3).
- Med udskolingseleverne samlet på færre matrikler øges muligheden for og fokus på at arbejde mere målrettet med overgangen til uddannelse og/eller job (imødekommes ved forslag 1, 3).
- Større matrikler giver mulighed for at danne grupper, med fokus på skolepolitikkenes pejlemærke om mental og fysisk sundhed. Eksempelvis sunde vaner, udholdenhed, angstgrupper, social træning mm. (imødekommes ved forslag 1).
- Flere ressourcer til at styrke medarbejdernes specialiserede kernekompetencer i de enkelte afdelinger. Kernekompetencer der ikke alene rummer specialpædagogisk viden og værktøjer inden for nogle givne vanskeligheder, men som ligeledes opkvalificerer medarbejdernes værktøjskasse i forhold til at forberede børn og unge til livsduelige og fremtidsparate mennesker jf. skolepolitikken (imødekommes ved forslag 1, 2).
- Bedre mulighed for holdinddelinger i forhold til børnenes læringsstile og motivation for læring, så man kan tilgodese ønsket om mange måder at lære på jf. punkt 5 i skolepolitikken "Undervisning: Mange måder at lære på" (Imødekommes ved forslag 1, 2).
- Bedre forudsætninger for at kunne tiltrække kvalificeret arbejdskraft (imødekommes ved forslag 1, 2).

- G. Øget mulighed for at arbejde med tværkommunale tiltag, da man skal "dække" færre matrikler, hvilket imødekommer en mere helhedsorienteret og koordineret indsats med og omkring barnet (familiepakker) (imødekommes ved forslag 1).
- H. Lettere at få elever nok til at etablere en sammenhængende special-sfo i Løsning og Stjernevejen. Jf. sigtet i skolepolitikken omkring fællesskaber, hvor man blandt andet skal arbejde kontinuerligt og proaktivt for at udvikle og styrke positive fællesskaber, samt have fokus på at kunne skabe tilbud om en aktiv fritid (imødekommes ved forslag 1, 2).
- I. Mindre sårbarhed i forhold til udsving i elevtal og derfor også en mere fleksibel fordeling af medarbejderressourcer alt efter hvor, der er mest behov for personale (imødekommes ved forslag 1, 2, 3).
- J. Styrkelse og samling af indsatsen omkring autismeområdet (imødekommes ved forslag 1, 2).
- K. Bedre mulighed for at opbygge en central samling af, kendskab til og opkvalificering af brugen af specialpædagogiske hjælpemidler/redskaber, som alle afdelinger kan få glæde af (imødekommes ved forslag 1)
- L. Øget fleksibilitet i udnyttelse af de samlede økonomiske ressourcer (imødekommes ved forslag 4).
- M. Øget fokus på specialpædagogik herunder implementering af nye tiltag såsom politikkerne (imødekommes ved forslag 4).
- N. Én indgang til specialklasserne i forhold til visitation og tværfagligt samarbejde (imødekommes ved forslag 4).
- O. Grupperingen af elever kan forbedres, når der er én leder, der har overblikket og ansvaret (imødekommes ved forslag 4).
- P. Mulighed for lettere at arbejde med tværkommunale tiltag på tværs af tilbuddene (imødekommes ved forslag 4).
- Q. Mulighed for at arbejde med at flytte personale mellem afdelingerne (imødekommes ved forslag 4).

Der kan omvendt også peges på enkelte ulemper/faldgruber ved de enkelte forslag:

- A. Det er indgribende at omorganisere så mange elever. I udgangspunktet er de sårbare for ændringer (gælder ved forslag 1).
- B. Det vil kræve en investering at opbygge nye lokaler, så der kan skabes rammer og fællesskaber for eleverne, som ofte har behov for overskuelighed og tryghed i et miljø med færre visuelle og auditive stimuli, jf. sigtet i skolepolitikken om at skabe rum til værdifulde pauser i skolehverdagen, hvor der er mulighed for bevægelse, og for ro og fordybelse, således elevernes forskellige behov tilgodeses (gælder ved forslag 1, 2, 3).
- C. Udenomsarealer med mulighed for adspredelse og anderledes undervisning/aktiviteter mindskes i nogen grad, hvilket skal imødekommes, når elevgrupperne fordeles på de "nye" lokationer (gælder ved forslag 1, 2, 3).
- D. Særligt vedr. forslag om ledelse; der vil være mindre fællesskab mellem almenklasser og specialklasser, når ledelsesansvaret bliver fjernet fra den almenskole, hvor tilbuddet ligger. Det vil virke demotiverende for de nuværende skoleledere, der har specialklasser. Der vil fortsat være små enheder, medmindre der ses på antal enheder samtidigt. Der vil være størst effekt i sammenhæng med minimum et af ovenstående forslag. Fælles ledelse kan både effektueres i den fulde model eller mellem enkelte afdelinger.

Løsningsforslag med færre enheder vil alt i alt bidrage til at løse udfordringer med specialtilbudsviften og samtidig vil det imødekomme en række pejlemærker jf. skolepolitikken.

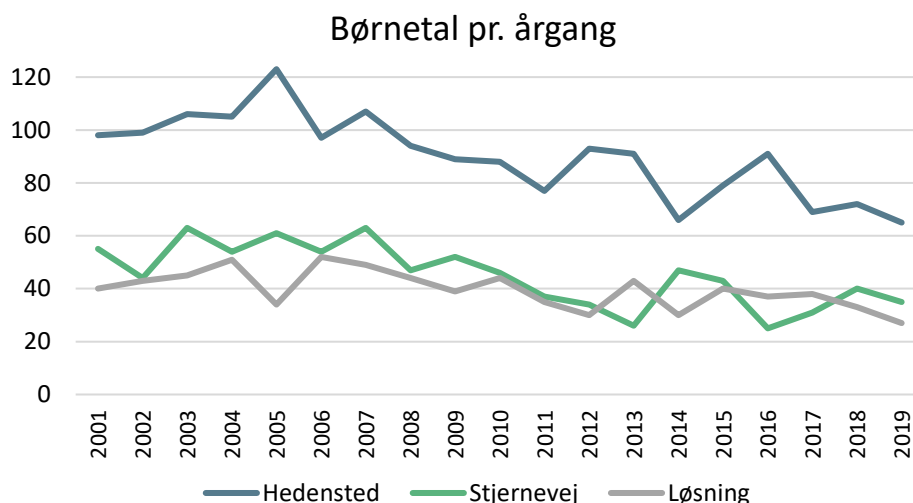
Løsning 9: Skoledistrikter tilpasses nye udstykninger

Udvalget for Læring har ønsket følgende beskrevet og beregnet:

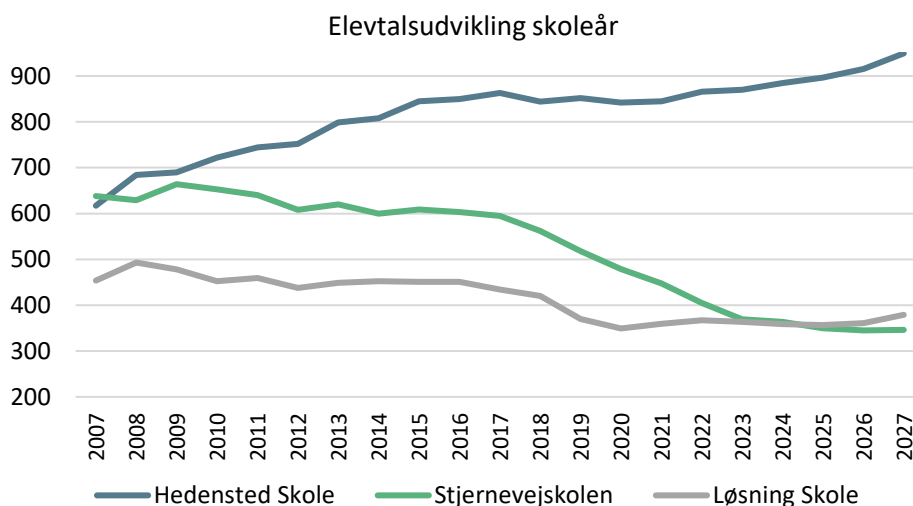
Skoledistrikterne i Hedensted-Stjernevej-Løsning området. Fokus på nye udstykninger?

Historik og udgangspunkt

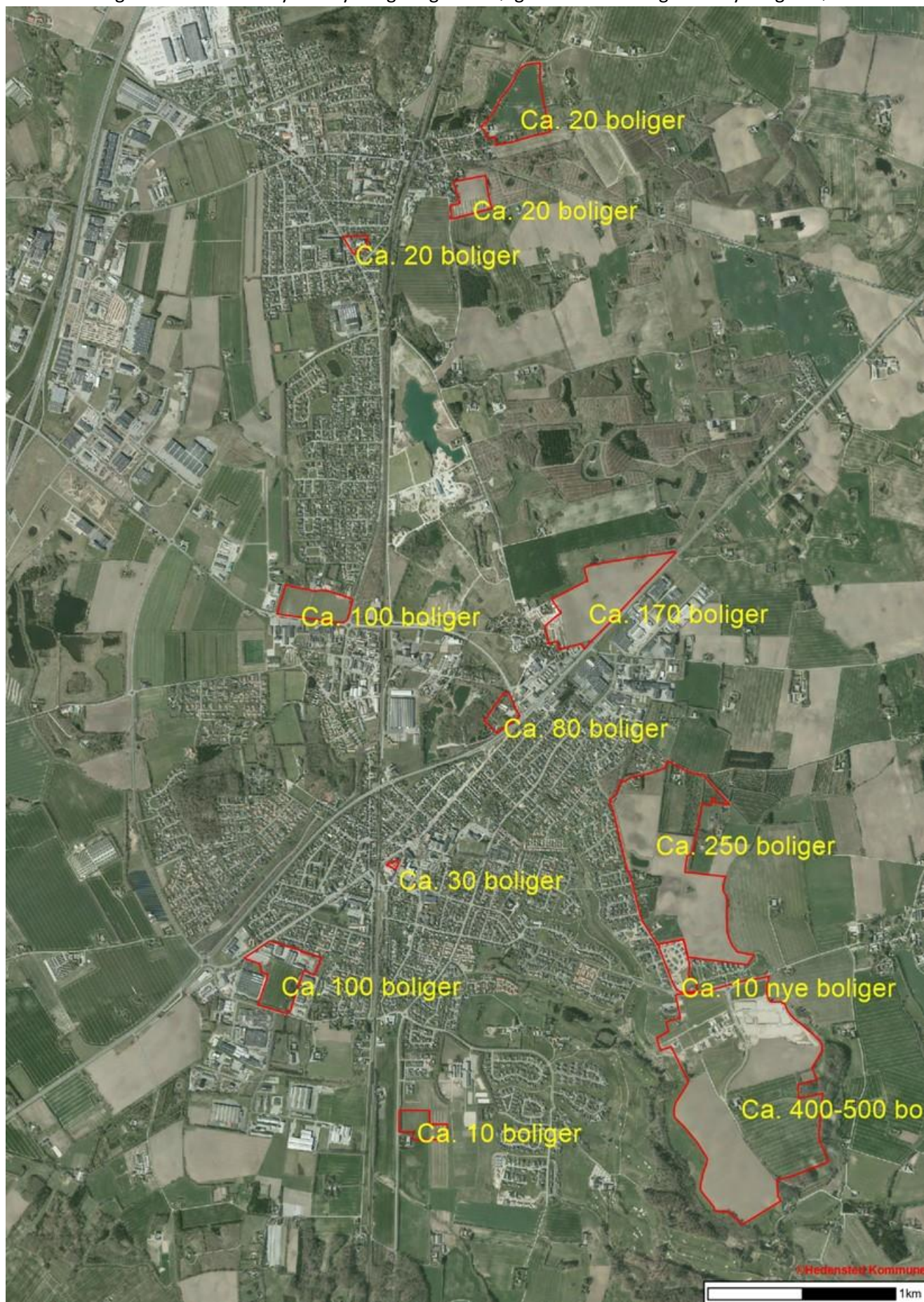
I det sammenhængende byområde Hedensted, Stjernevej og Løsning er børnetallet pr. årgang faldende i alle tre distrikter set over 10-15 år:

Faldet i Stjernevejskolens elevtal er dog større, end det faldende børnetal tilsiger. Dette skyldes bl.a., at kun én børnehave (Stjerneskuddet) leverer børn til Stjernevejskolen, hvorimod 4 børnehaver (Lykkebo, Spilloppen, Østerled og Lille Dalby) har børnegrupper, der naturligt følges til Hedensted Skole. Samtidig er nye udstykninger de seneste år primært sket i Hedensted distrikt, hvilket samlet set har givet en forskydning og en "skæv" elevfordeling i sammenligning med for 10-15 år siden:

Her en visning af områder med nye udstykninger og deraf følgende forventning om tilflytning af børnefamilier:

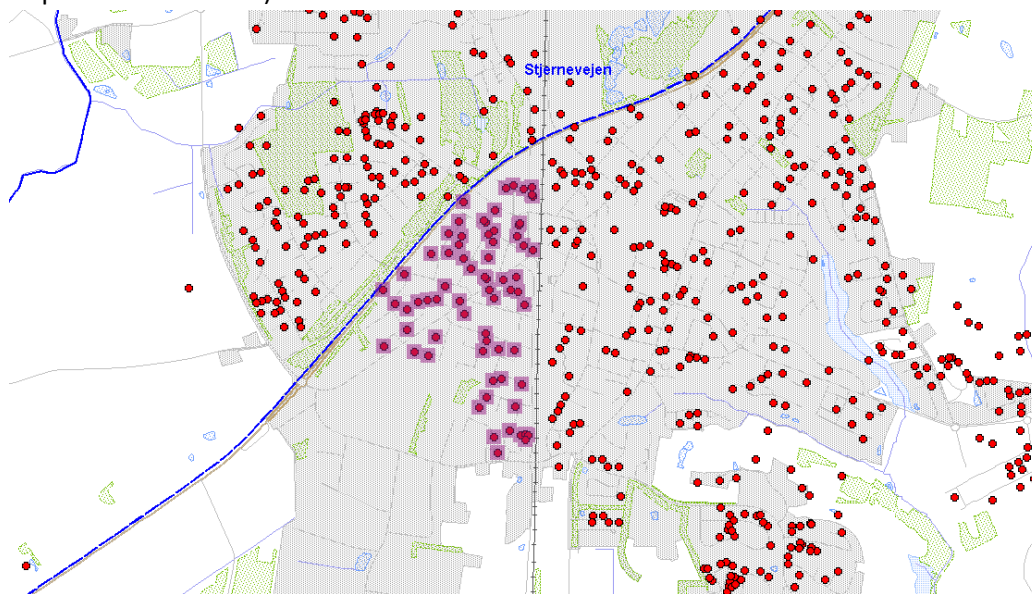

Beskrivelse og beregning

Løsningforslaget består i at ændre skoledistriktsgrænse. Det foreslås, at den del af Hedensted distrikt, der ligger vest for jernbanen, fremover indgår i Stjernevejskolens distrikt. I denne del af Hedensted bor der ca. 10 børn pr. årgang, så ved fuld indfasning, vil dette medføre 100 elever færre på Hedensted Skole og 100 elever flere på Stjernevejskolen. I de kommende år vil det berøre følgende antal skolestartere:

Alder	0 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år
Antal	14	10	10	10	11	4	14

Her en visning af, hvor de 0-6 årige bor i området (Bemærk: Nogle af punkterne er forskudt en smule, for at kunne se børn på samme adresse):

Med dette løsningsforslag kan der være et opmærksomhedspunkt. Det skal eksempelvis undersøges, om der er behov for at skabe bedre forhold for cyklister.

På trods af ændret distriktsgrænse vil det frie skolevalg formodentlig fortsat føre til uændret søgning til Hedensted Skole. Det er vurderingen, at distriktsgrænser ikke alene gør nogen stor forskel, da placering af daginstitutioner er langt vigtigere. Derfor bør der ved fremtidig kapacitetstilpasning/udvidelser af børnehaver i området, sigtes efter ekstra kapacitet og/eller en ny institution i Stjernevejsdistriktets sydlige del.

De økonomiske konsekvenser af forslaget vil være marginale. Driftsmæssigt har Stjernevejskolen i de kommende år udsigt til at indskrive 30-35 skolestartere årligt. Med forslaget kan der forventes 40-45 skolestartere årligt, hvilket modsvarer af tilsvarende nedgang på Hedensted Skole, der i prognoseårene har udsigt til 85-110 skolestartere årligt. Dette vil med forslaget kunne reduceres til 75-100 elever årligt. Der er dog stor usikkerhed om elevtallene på Hedensted Skole, der tager udgangspunkt i boligprogram som følge af nye udstykninger. Anlægs-mæssigt kan distriktsændring på sigt medføre, at Hedensted Skole ikke får behov for yderligere tilbygning.

Løsningforslaget vil kunne realiseres med gradvis virkning fra skoleåret 2021-22. Det følger af folkeskolelovens §38 stk. 4, at "En elev, der er optaget i en skole, har ret til at fortsætte skolegangen i denne skole". Derfor forventes alle nuværende elever på Hedensted Skole at fortsætte på skolen. Det følger af folkeskolelovens §38 stk. 2, at "et barn skal optages i skolen i det distrikt, hvor det bor". Fra skoleåret 2021-22 vil skolestartere og tilflyttere således blive optaget på Stjernevejskolen.

Løsning 10: Øge elevtallet på Korning Skole

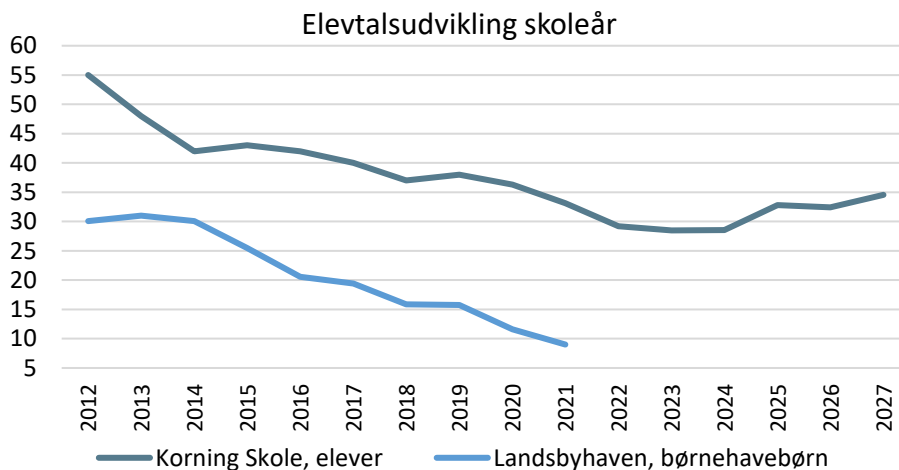
Udvalget for Læring har ønsket følgende beskrevet og beregnet:

Hvad kan vi gøre for at øge børnetallet i børnehave, skole og SFO? Er et samarbejde med Horsens kommune om elever på den anden side af kommunegrænsen en mulighed? Justering af skoledistriktsgrænser? Kunne skolen være profilskole? Hvad kan vi gøre i samarbejde med lokalsamfundet? Kan en ny Korning Skole være en del af et kommende Korninghus? Kan skolen evt. tilføres nye funktioner?

Historik og udgangspunkt

Tilbage i 2002 blev forslag om en ændring af skoledistriktet for Korning, så elever fra Eriknauer starter på Korning Skole i stedet for Løsning Skole, behandlet på møde i Børne- og Kulturudvalget. Her blev det besluttet at fastholde de nuværende distriktsgrænser og henvise til frit skolevalg. Da der er frit skolevalg kunne forældre uden videre ønske Korning Skole, hvilket der dog ikke har været eller er kutyme for.

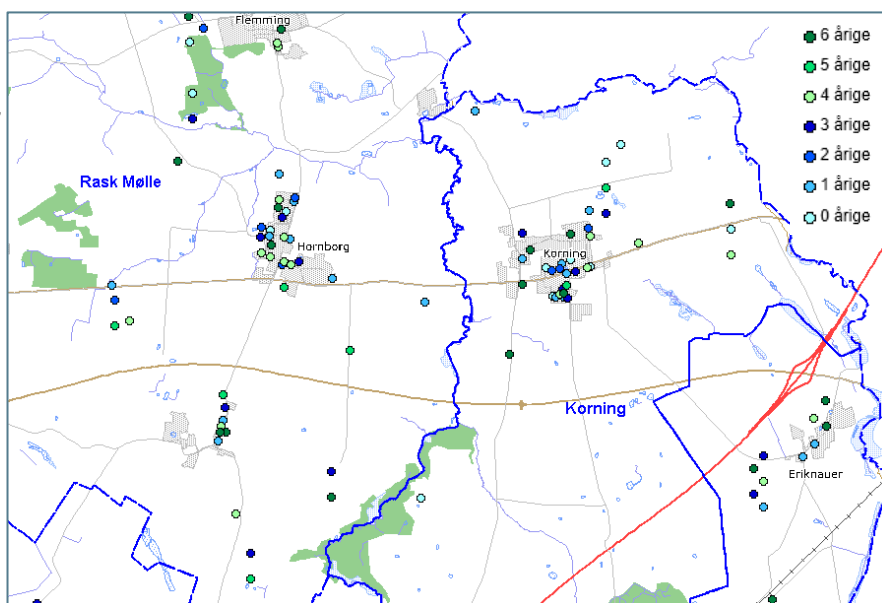
Hvor elevtallet i 2002 var omkring 50 elever fordelt på 0.-4. klassetrin, vil skolen om få år komme under 30 elever. Ved 28 elever eller derunder er der kun grundlag for at oprette én klasse. Det fremgår af Folkeskolelovens §25, at "Skolen deles i klasser efter antallet af elever. På små skoler og små afdelinger af skoler, kan en klasse omfatte flere klassetrin." (Ved små skoler og små afdelinger af skoler forstås en skole og afdelinger af en skole med normalt ikke over 300 elever).

Beskrivelse og beregning

Løsningforslaget indebærer en ændring af skoledistriktsgrænserne, så Eriknauer og Hornborg bliver en del af Korning skoledistrikt.

Her en visning af, hvor de 0-6 årige bor i området (Bemærk: Nogle af punkterne er forskudt en smule for at kunne se børn på samme adresse):

På trods af ændret distriktsgrænse vil det frie skolevalg formodentlig kun medføre få ekstra elever på Korning Skole. I de kommende år forventes Rask Mølle Skole at få 24-37 skolestartere årligt og Løsning Skole 28-36 skolestartere årligt. Retningslinjerne for frit skolevalg betyder, at hvis elevtallet i en klasse er højere end 2 elever under den maksimale klassekvotient (dvs. 26 elever), reserveres disse pladser til tilflyttere til skoledistriktet. Dermed kan elever, som er bosiddende uden for skoledistriktet, ikke optages. I praksis vil det få den konsekvens, at det er usandsynligt at alle borgere i Hornborg og Eriknauer kan få deres børn indskrevet på henholdsvis Rask Mølle Skole og Løsning Skole. En distriktsændring vil medføre, at mange borgere ikke har anden mulighed end at lade deres børn indskrive i Korning Skole. I forhold til børnehavebørnene i Landsbyhaven vil en distriktsændring muligvis også medføre, at flere forældre vælger at indmelde deres børn i USFO'en (børnehaven), der således kan få flere end de nuværende 9 børn.

Afledte konsekvenser: Med forslaget vil der skulle etableres ekstra skolebusruter. Kommunalbestyrelsen skal sørge for befordring mellem skolen og hjemmet for børn, der har længere skolevej end 2,5 km på 0.-3. klassetrin. Både Hornborg og Eriknauer ligger mere end 2,5 km fra Korning Skole.

De økonomiske konsekvenser af forslaget vil være betydelige. Da der nogle år kun vil skulle oprettes 1 spor i Løsning og Rask Mølle, vil der være en tildelingsreduktion på op mod 1 mio. kr. årligt. Da Korning Skole har en fast normering uanset elevtal, vil 10-20 elever ekstra ikke medføre mertildeling til skolen. Merudgift som følge af evt. øget søgning til friskole og til ekstra skolebusruter vil beløbe sig til et par hundrede tusinde. Samlet set vil der således være et økonomisk driftsrationalt ved dette løsningsforslag.

De anlægsmæssige behov på ca. 4,2 mio. kr. skal der tages stilling til i løbet af få år uanset distriktsændring. Den store udfordring for Korning Skole er de gamle og nedslidte bygninger. Team Ejendomme har endnu engang kigget på Korning Skole og landsbyhaven. Der er på kort sigt behov for en anlægsbevilling på ca. 2,8 mio. kr. til tagudskiftning og udskiftning af nogle tekniske installationer. Derudover er der i løbet af få år behov for en større anlægsbevilling på forventeligt 1,4 mio. til indvendig vedligehold/renovering, enkelte døre skiftes til branddøre, udskiftning af linoleum, akustiklofter, nye lofter i billedkunst mv., malerarbejde på skolen og i børnehaven, renovering af vægge i billedkunst og flugtvejstrapperum, belysning, ny garageport og hegn om boldbane.

Vedr. mulighed for profilskole. Det vurderes, at profilskoler på 0.-4. klassetrin er vanskelige at realisere.

Et alternativt løsningsforslag kan være et samarbejde med lokalsamfundet om at lade ny Korning Skole blive en del af et kommende Korninghus. Driftsudgifterne for Korning Skole og Landsbyhaven var i 2018 på 770.000 kr. og i 2019 på 680.000. Korning Skoles bygninger vil forventeligt kunne sælges for 600.000 kr. inkl. skolegård. Sportspladsen vil kunne sælges for 200.000 kr. (8.000 kvm. a kr. 25). Dermed vil der være mulighed for at bidrage med både finansiering og driftstilskud til Korninghus.

Løsning 11: Ledere tager aktivt del i undervisningen

Udvalget for Læring har ønsket følgende beskrevet og beregnet:

Ledelsesstrukturen er meget forskellig på de forskellige skoler. Kunne man regne på, hvad det ville betyde hvis fx lederne (evt. på de små skoler, og der hvor der er flere ledere) tog aktivt del i undervisningen fx bidrog med 2-4 lektioner pr. uge?

Historik og udgangspunkt

På møde i Udvalget for Læring i februar 2019 blev det besluttet, at anbefale byrådet at godkende forslag om ændringer af tildelingsmodel. Dermed blev det besluttet, at tildeling til ledelse skulle harmoniseres i forhold til aktuelle forhold.

Tildeling af ledelsestid til skoleledelse sker nu ved, at hver skole tildeles 700 timer + 71 timer pr.

lærer/pædagog på skolen. Tildeling reguleres årligt ud fra elevtal pr. 5/9 og til skoleåret 2020-21 forventes:

	Antal lederstillinger	Heraf ledelsesopgaver	Heraf undervisningsopgaver	Undervisningslektioner pr. uge
Barrit Skole	2	1,15	0,85	22
Daugård Skole	1	0,79	0,21	6
Glud Skole	1	0,84	0,16	4
Hedensted Skole	3	2,96	0,04	1
Hornsyld Skole	1	0,92	0,08	2
Juelsminde Skole	2	1,96	0,04	1
Korning Skole	1	0,52	0,48	12
Lindved Skole	2	1,47	0,53	14
Løsning Skole	4	2,68	1,32	34
Rask Mølle Skole	3	2,21	0,79	21
Raarup Skole	1	0,83	0,17	5
Skolen i Midten	2	1,24	0,76	20
Stenderup Skole	1	0,97	0,03	1
Stjernevejskolen	4	3,09	0,91	24
Stouby Skole	1	0,97	0,03	1
Tørring Skole	2	1,99	0,01	0
Uldum Skole	1	0,95	0,05	1
Ølholm Skole	1	0,79	0,21	5
Ølsted Skole	1	0,80	0,20	5
Øster Snede Skole	1	0,89	0,11	3
Aale-Hjortsvang	1	0,73	0,27	7
I alt	36	28,74	7,26	190

I praksis anbefales skolelederne at overveje nøje, hvordan de disponerer deres ugentlige arbejdstid, så ledelsesopgaver og undervisningsopgaver kan forenes. På mange skoler har skoleleder et fast undervisningsskema; men der er også en del skoler, hvor skoleledelsen varetager ad hoc. vikartimer, akt-opgaver og lign. Der er også eksempler på, at en leder i perioder har taget fuldt skema grundet lærerfravær.

Beskrivelse og beregning

Løsningsforslaget indebærer en videreførelse af nuværende model og en konstatering af, at de fleste skolers ledelser allerede nu varetager 2-4 lektioners undervisning pr. uge eller derover.

Løsning 12: Flere elever skal vælge den lokale folkeskole

Udvalget for Læring har ønsket følgende beskrevet og beregnet:

Hvad ville det betyde, hvis vi kunne holde på flere af vores elever i egne skoler? Flere vælger andre skoler end den nærliggende. Hvad ville det betyde elevmæssigt, hvis vi blot fik fx en vis procentdel af dem tilbage i folkeskolen?

Historik og udgangspunkt

Med etableringen af Ny Hedensted Kommune blev der i den daværende skolepolitik opstillet følgende målsætning: "Den lokale folkeskole er det naturlige valg". Vi må dog sande, at det er stor variation i, hvor stor en andel af distriktets børn, der er indskrevet på den lokale folkeskole. Når børnene ikke er indskrevet på den lokale folkeskole, kan de være indskrevet i friskole, anden folkeskole end distriktsskolen, specialtilbud eller på efterskole. Kommunen betaler årligt ca. 26 mio. til fri- og privatskoler, idet antallet af elever på fri- og privatskoler de seneste år har været:

2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
706	707	717	686	658	684

Hermed en samlet tabel der viser, 1) antal elever på skolen i forhold til antal børn i distriktet og 2) Andel af distriktets børn, som går på distriktsskolen:

	Elever på skolen *	Børn i distriktet som går på distriktsskolen **	Børn i distriktet ***	Antal elever på skolen i forhold til antal børn i distriktet	Andel af distriktets børn som går på distriktsskolen	Andel elever mistet til fri- og privatskoler
Barrit	82	75	129	64%	58%	7%
Daugård	97	89	159	61%	56%	35%
Glud	127	114	146	87%	78%	12%
Hedensted	855	747	1033	83%	72%	8%
Hornsyld	139	99	151	92%	66%	13%
Juelsminde	459	414	610	75%	68%	17%
Korning	38	24	37	103%	65%	7%
Lindved	308	239	321	96%	74%	6%
Løsning	370	351	629	59%	56%	24%
Rask Mølle	434	334	473	92%	71%	5%
Rårup	114	105	153	75%	69%	16%
Skolen i Midten	225	199	283	80%	70%	14%
Stenderup	144	119	145	99%	82%	1%
Stjernevej	511	341	480	106%	71%	8%
Stouby	142	114	144	99%	79%	8%
Tørring	412	349	451	91%	77%	6%
Uldum	156	149	200	78%	75%	8%
Ølholm	82	79	95	86%	83%	3%
Ølsted	96	82	107	90%	77%	2%
Øster Snede	151	132	213	71%	62%	28%
Aale Hjortsv.	69	59	107	64%	55%	13%

* Antal elever som er indmeldt i almenklasser på skolen i klassetrin 0-9
** Antal børn der tilhører de relevante klassetrin, og som går på den skole, de tilhører jf. deres bopæl
*** Antal børn i distriktet/distrikterne der tilhører de relevante klassetrin på distriktsskolen

Beskrivelse og beregning

Løsningsforslag, hvor skolerne holder på flere af distriktets børn, vil være ønskværdigt. Der kan politisk indføres mere restriktive begrænsninger af det frie skolevalg; men det afgørende er at have attraktive skoler.

Opsamling

Her følger en opsummering af løsninger/scenarier, som efterspurgt af Udvalget for Læring:

- 1: Fremadrettet budgetmodel uden demografi: Løsningsforslaget består i, at demografimidler forbliver i skolevæsnets, tildelingsmodellen bevares uændret og frigjorte midler bringes i anvendelse som beskrevet under afsnit 2 vedr. anvendelse af demografimidlerne. Dermed vil der frem til og med 2024 blive frigjort ca. 19 mio. kr. ud over de 7 mio. kr., der er blevet tilført som engangsmidler 2020.
- 2: Anvendelse af demografimidlerne frem mod 2024: Løsningsforslaget består af en trappemodel, hvor udfordringsområderne håndteres delvis over en årrække. Dermed vil et realistisk tidsperspektiv være en indfasning frem mod 2024, hvor udfordringer imødekommes og skolepolitikens pejlemærker løftes.
- 3: Opsige lejemål og flytte administrative arbejdspladser: Løsningsforslaget består i at opsige kommunale lejemål. Her kan umiddelbart peges på opsigelse af lejemål, der anvendes til administrative arbejdspladser. Der er også lejemål til faglige og pædagogiske formål, der i lyset af det forestående arbejde med "Kloge m2" muligvis kan indgå i løsningsforslaget.
- 4: Klassetildelingsmodel, megaklasser og små klasser: Løsningsforslag med ekstra tildeling til megaklasser vil bidrage til løsning af udfordringerne som beskrevet i skoleanalysen og det harmonerer med intentionerne i skolepolitikken. Løsningsforslag d med ekstra tildeling til megaklasser vil kunne realiseres i 2023 som beskrevet i afsnit 2 vedr. anvendelse af demografimidler.
- 5: Børneuniverser flere steder: Løsningsforslag med udbredelse af børneuniverser kan umiddelbart ske en række steder i kommunen. Evalueringerne af nuværende børneuniverser viser, at etablering gennem frivillighed tillægges stor betydning. Det vil kræve en politisk beslutning at udbrede børneuniverser, da den hidtidige praksis har været, at etablering af børneuniverser er sket efter lokalt initiativ.
- 6: Finansielle decentral model ud fra 80/20-modellen: Løsningsforslag kan findes på to måder. Skolerne skal a) tilføres 18. mio. kr. til ekstra pædagogisk personale, så der dermed "kompenseres" for 74/26 fordeling eller b) udgiftsniveauet til øvrige udgifter skal nedbringes. Ved at tilføre midler til ekstra pædagogisk personale, som omtalt i afsnit 2, vil der blive tilført 17,5 mio. kr. til ekstra pædagogisk personale.
- 7: Viden om hvad der tiltrækker børnefamilier: Et løsningsforslag, der medfører øget tiltrækning af børnefamilier, har det ikke umiddelbart været muligt at fremlægge. Derimod er fremlagt viden fra national forskning og beregninger af, hvad det koster at få passet børn i Hedensted i forhold til nabokommuner.
- 8: En bedre specialtilbudsvifte: Løsningsforslag vedr. specialtilbud indebærer samling på færre enheder med flere elever. Forslaget tager primært udgangspunkt i det serviceeftersyn af de kommunale specialklasser, der blev udarbejdet i 2019.
- 9: Skoledistrikter tilpasses nye udstykninger: Løsningsforslaget består i at ændre skoledistriktsgrænse, så den del af Hedensted-distriktet, der ligger vest for jernbanen, indgår i Stjernevejskolens distrikt. Dog vil det frie skolevalg formodentlig fortsat føre til uændret søgning til Hedensted Skole. Der bør ved fremtidig udvidelser af børnehaver i området, sigtes efter ekstra kapacitet i Stjernevejsdistriktets sydlige del.
- 10: Øge elevtallet på Korning Skole: Løsningsforslaget indebærer en ændring af skoledistriktsgrænserne, så Eriknauer og Hornborg bliver en del af Korning skoledistrikt. Et alternativt løsningsforslag kan være et samarbejde med lokalsamfundet om at lade ny Korning Skole være en del af et kommende Korninghus.
- 11: Ledere tager aktivt del i undervisningen: Løsningsforslaget indebærer en videreførelse af nuværende model og en konstatering af, at de fleste skolers ledelser allerede nu varetager 2-4 lektioners undervisning pr. uge eller derover.
- 12: Flere elever skal vælge den lokale folkeskole: Løsningsforslag, hvor skolerne holder på flere af distriktets børn, vil være ønskværdigt. Der kan politisk indføres mere restriktive begrænsninger af det frie skolevalg; men det afgørende er at have attraktive skoler.

HEDENSTED
KOMMUNE

Hedensted Rådhus
Niels Espes Vej 8
8722 Hedensted
T: 79 75 50 00

hedensted.dk

BILAG

Vedr. forældrebetaling

Takster forældrebetaling

	Hedensted		Vejle		Horsens	
	Mnd.	Årligt	Mnd.	Årligt	Mnd.	Årligt
Dagpleje	3.132	34.452	2.870	34.440	3.037	33.407
Vuggestue	3.535	38.885	3.410	40.920	3.359	36.949
Vuggestue inkl. madordning	4.145	45.595	3.925	47.100	3.359	36.949
Vuggestue 3/4-dags (modul 35 timer)	Ikke en mulighed		2.830	33.960	Ikke en mulighed	
Vuggestue 1/2-dags (modul 25 timer)	Ikke en mulighed		2.045	24.540	Ikke en mulighed	
Børnehave	2.382	26.202	1.940	23.280	1.795	19.745
Børnehave 3/4-dags (modul 35 timer)	Ikke en mulighed		1.615	19.380	Ikke en mulighed	
Børnehave 1/2-dags (modul 25 timer)	Ikke en mulighed		1.130	13.560	Ikke en mulighed	
Børnehave inkl. madordning	2.992	32.912	2.455	29.460	2.306	25.366
30 timers dagpleje (barsel/forældreorlov)	2.153	23.683	2.035	24.420	2.226	24.486
30 timers børnehave (barsel/forældreorlov)	1.821	20.031	1.373	16.476	1.306	14.366
30 timers vuggestue (barsel/forældreorlov)	2.421	26.631	2.438	29.256	2.463	27.093
SFO Heldagsplads -17	1.952	21.472	2.210	24.310	1.866	20.526
SFO Heldagsplads -16	Ikke en mulighed		1.850	20.350	Ikke en mulighed	
SFO Eftermiddag 14-17	1.666	18.326	1.815	19.965	Ikke en mulighed	
SFO Eftermiddag 14-16	Ikke en mulighed		1.470	16.170	Ikke en mulighed	
SFO Morgenplads	703	7.733	530	5.830	Ikke en mulighed	
SFO 2-dagsmodul	703	7.733	485	5.335	Ikke en mulighed	
SFO Ugemodul i ferier	705	7.755	820	9.020	Ikke oplyst	

BILAG vedr. børneuniverser

Første del af nedenstående er fremkommet via dialog med ledelser og bestyrelsesformænd for de syv nuværende børneuniverser.

Skemaet med fordele og ulemper er en opsummering af empiri samlet af en arbejdsgruppe under CPU og deltagelse af konsulent fra dagtilbud. Der har været kontakt med 3 skoleledere fra Landsbyordninger i Skanderborg Kommune og Skive Kommune samt Skoleafdelingen i Haderslev Kommune. Derudover er der læst rapporter fra Lolland, Rudersdal, Sydfyn, Norddjurs, Kerteminde og Hjørring Kommuner. Endeligt er der kigget på data fra Program for læringsledelse og evalueringer på emu.dk og vive.dk.

Fagligt rationale		
	Fordele eller Opnået	Ulemper, faldgrupper eller potentiale
Samlet vurdering:	<p>Det er en generel tilbagemelding, at der er potentiale i at dagtilbud og skole er knyttet sammen. Der er et fagligt rationale med faglig udvikling ud fra flere fag-perspektiver. Der tales om en fælles rød tråd i pædagogikken og der er sammenhæng i arbejdet med børnene fra (1år) 3 år til 12 år. Arbejdet med den røde tråd ligger på mange forskellige niveauer, og ingen af de 7 nuværende børneuniverser er på nuværende tidspunkt helt i mål med denne opgave.</p> <p>Et fælles pædagogisk ståsted med genkendelighed hele vejen rundt giver stor sammenhængskraft.</p> <p>Det pointeres at fælles ledelse understøtter et stærkere samarbejde om og med børn og familier i området. Barnet og familien følges tæt med større fokus på den tidlige indsats. Skolebørn er med i børnehaven i forbindelse med projekter, og børnene fra børnehaven besøger eller medvirker i projekter på skolen.</p> <p>Bemanding i ydertimerne med 10 timer fra børnehave/SFO i fællesskab giver fleksible og bedre muligheder resten af dagen i både dagtilbud, SFO og skole.</p> <p>Flere af stederne er ved at udarbejde fælles udviklingsplaner, men emnerne i planen kan godt være forskellige for de forskellige dele af organisationen.</p> <p>Det fagfaglige har sit eget liv under det fælles.</p> <p>Der er positive erfaringer med fælles arrangementer og at medarbejderne tager på fagligt internat sammen.</p> <p>Når skole og dagtilbud er samlet på samme matrikel og under samme er det lettere at drage fordel af den fælles ledelse.</p>	<p>Vær realistiske, når fællesmængderne mellem skole, sfo og dagtilbud beskrives ellers bliver megen mødetid spildt.</p> <p>Det faglige fællesskab opstår ikke gennem etablering af fælles ledelse. Det kræver overskud og vilje for alle implicerede hvis det skal blive en succes.</p> <p>Drømmen om at kunne bruge personalet på tværs er ofte vanskelig i praksis. Der er brug for alle ansatte i spidsbelastningsperioden midt på dagen og dette begrænser mulighederne.</p> <p>Måske skulle der mere fokus på en fælles overordnet udviklingsplan? (strategien for hele området).</p>

Lokal opbakning og sammenhængskraft – relation til foreninger, kirken, lokalråd mv.		
	Fordele eller Opnået	Ulemper, faldgrupper eller potentiale
Samlet vurdering:	<p>Generelt viser lokalrådene store interesse og opbakning i forhold til dagtilbud, sfo og skole.</p> <p>”Når vi afholder offentlige arrangementer, bakker byen op. Beder vi om hjælp – er der stor villighed til at hjælpe”.</p> <p>Når vi er sammen, ser vi med helikopterperspektiv på hele områdets/byens behov.</p> <p>”Slip Barrit fri” – er et eksempel på et initiativ, som har været hjælpsomt for samling af lokale kræfter – også gennem inddragelse af borgere, som ikke i forvejen er repræsenteret gennem eksempelvis foreningslivet.</p> <p>Det lokale samarbejde kan også fungere uden fælles ledelse, men det er en fordel af dagtilbud og skole agerer samstemte og ikke deltager som konkurrenter.</p>	<p>Der er store forskelle på hvor gnidningsfrit samarbejdet udspiller sig. Det er vigtigt med fælles årshjul og klare aftaler omkring for eksempel lokale udnyttelse, når der er flere brugere/interessenter.</p> <p>Vigtigt med systematik omkring den lokale dialog, så interesseudsættninger tages i opløbet.</p> <p>Husk et særligt blik på økonomiske incitamenter i eks. hallerne, der kan opleves som en barriere – specielt for børnene i SFO-tiden.</p>

Ledelses struktur (her og nu – og hvad peger det mod på sigt?)		
	Fordele eller Opnået	Ulemper, faldgrupper eller potentiale
Samlet vurdering:	<p>Den fælles ledelse sikrer via planlagte kontormøder et fælles blik på:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strategisk planlægning – timing - Udviklingsplaner – arbejder mod mere samdrift <p>Fastlagte fælles ledermøder giver en god fornemmelse af fælles ansvar og retning.</p> <p>Administration strømlines gennem et godt ledelsessamarbejde.</p> <p>Pga. af den store fysiske afstand er det nødvendigt med souschef i Skovly/Stouby.</p> <p>Fungerer godt hvis skoleleder deltager i børnehavens egne møder og institutionsleder deltager i relevante fora på skolen.</p>	<p>Det har smidiggjort arbejdet, at det har været muligt at lave fælles ledelse <u>uden</u> at skulle reducere i antal ledere.</p> <p>På sigt er det hensigtsmæssigt kun at have en skoleleder og en institutionsleder, hvor den fysiske afstand ikke kræver mere.</p> <p>USFO ønsker samme tildeling til ledelsesopgaven som institutioner under fælles ledelse ved samme antal børn/medarbejdere. Det er vanskeligt for USFO-lederen at finde tid til eks. udviklingsopgaver.</p>

MED-struktur – her og nu organisering		
	Fordele eller Opnået	Ulemper, faldgrupper eller potentiale
Samlet vurdering:	Fælles MED er etableret på alle USFO'er og to steder med fælles ledelse. To steder med fælles ledelse har stadig to adskilte MED-systemer.	Potentiale i at udvikle en fælles medarbejdersamarbejdsstruktur som den kommunale ramme foreskriver. Medarbejdere har udtrykt bekymring for reduceret indflydelse og gennemsigtighed ved at færre personer bliver involveret i en samlet MED-organisering.

Økonomisk rationale ("høstet/uhøstet"). Grad af samdrift?				
	Fordele eller Opnået		Ulemper, faldgrupper eller potentiale	
Samlet vurdering:	Forskell i hvordan ledelsen er organiseret.		<p>Hvis der skal kunne optimeres på forbrug af personaleressourcer er den fysiske placering og indretning af stor betydning.</p> <p>Tag ikke for givet at forældre og ansatte synes fælles feriedrift og samdrift i ydertimer er en god ide. "For få udfordringer for skolebørn, når de skal passes i børnehaven".</p> <p>USFO: Børn er aldersmæssigt meget forskellige, så dagtilbud og SFO kører hver for sig fra 14 til 16. Økonomien i USFO'er for ringe ved små børnegrupper, da der ikke er minimumsnormering på børnetid og ledelsestid.</p> <p>"Vær bevidste om betydningen af en god proces, hvis SFO-leder og dagtilbudsleder skal blive til én stilling." Hvis der er muligt/lovligt: "Slå stillingen op eksternt, så alle kan søge."</p>	
		Optimeret ledelsesorganisering		Ingen ændringer i ledelsesorganisering
	Korning	Afd. leder + SFO-leder		
	Ølholm	Skoleleder + SFO-leder + souschef i SFO		
	Åle-Hjortsvang	Skoleleder + SFO-leder		
	Barrit	Skoleleder + inst.-leder		
	Ølsted			Skoleleder + dagtilbudsleder og SFO-leder
	Stouby	Skoleleder + inst.leder + souschef i inst.		
	Daugård			Skoleleder + dagtilbudsleder og SFO-leder
Enighed om at den optimale ledelsesorganisering består af to personer. En skoleleder og en institutionsleder (dagtilbud + SFO). Det har givet ro om etablering af fælles ledelser at ledelsesændringer foretages/genovervejes ved lederstillingsledighed.				

	Fælles indkøb giver fordele. Ligeså fælles dækning i ydertimer give bedre udnyttelse af ressourcerne. Dele personale- og kompetenceressourcer – det går begge veje Når økonomi køres samlet bliver det mere enkelt (USFO).	
--	--	--

Hvad kan besværliggøre samdrift mellem dagtilbud og skole?

	Fordele eller Opnået	Ulemper, faldgrupper eller potentiale
Samlet vurdering:	<p>En stor fordel at være samlet på en matrikel.</p> <p>Hvis samdriften skal lykkes, så handler det først og fremmest om at få skabt den gode og tillidsfulde relation mellem lederne – og personalet som helhed.</p> <p>Man skal gøre sig umage for at få defineret "det fælles", så der kan arbejdes med de rigtige opgaver, når alle medarbejdere er samlet.</p>	<p>Vigtigt at være bevidst af forskellige kulturers betydning i en fusionsproces. "Det fælles" kommer ikke af sig selv.</p> <p>Afstand mellem skole og dagtilbud er en barriere for at få medarbejdergrupperne til at føle sig som kolleger og være en del af samme organisation.</p> <p>Det kan være svært at gå et ledelsesniveau "ned", når inst. leder skal referere til skoleleder. Vigtigt ikke at blive udelukket fra de fælles kommunale ledermøder.</p>

Hvad har fællesledelse/U-SFO betydet for arbejdet i bestyrelserne?

	Fordele eller Opnået	Ulemper, faldgrupper eller potentiale
Samlet vurdering:	<p>Bestyrelsen er med til at skabe den røde tråd fra 3-13 år. Det giver kontinuitet i bestyrelsesarbejdet. Bedre ledelsesmæssig sparring.</p> <p>En skolebestyrelse har traditionelt en mere formel tilgang til opgaverne.</p> <p>Vigtigt at evaluere arbejdet i bestyrelserne både mht. form og indhold.</p> <p>Gode erfaringer hvis bestyrelsen har konstitueret sig så formand og næstformand har børn i dagtilbud og skole, og deltager i de fælles kommunale dialogmøder, hvor deres egne børn er i forløbet.</p> <p>Dagsordensmøder mellem fmd., næst. fmd. og de to ledere fungerer godt.</p> <p>Det giver en god fælles dagsorden og en god forventningsafstemning til mødernes forløb.</p> <p>Det giver god mening at arbejde med principper, som omfatter både dagtilbud og skole.</p>	<p>Formand – dialogmøde med dagtilbud er lidt svært, når man ikke kommer i institution til daglig.</p> <p>Skolepunkter kommer let til at fylde (for) meget.</p> <p>Vigtigt at arbejde på at den samlede bestyrelse bliver engageret i dagsordenspunkterne og i prioritering af disse.</p> <p>Vær opmærksom på at der kan være forskellige mødekulturer, som skal italesættes og håndteres allerede i etableringsfasen.</p> <p>Det vil være hjælpsomt og rigtig godt, hvis der fra Læring udarbejdes et forslag til forretningsorden for den fælles bestyrelse. (Der mangler noget synkronisering – valgtidspunkt og tidspunkt for konstituering.)</p>

Fælles pedel- og sekretærfunkton?		
	Fordele eller Opnået	Ulemper, faldgrupper eller potentiale
Samlet vurdering:	Der er generelt stor tilfredshed med fælles pedel og sekretær.	Store lokale forskelle i hvor meget arbejde sekretæren udfører for børnehaven. "Børnehaven har ikke penge til at betale til sekretær." (USFO)

Andet?		
	Fordele eller Opnået	Ulemper, faldgrupper eller potentiale
Samlet vurdering:	Fælles ledelse er den rigtige og gode måde at samarbejde på. Forældre får flere informationer og det giver afsæt til et godt ledelsessamarbejde. Letter overgange fra dagtilbud til skole. Det er tryghedsskabende for børnene hvis (dagpleje), børnehave og skole/SFO er på én matrikel – med egne lokaler og legeområder. Alle kender alle. At fælles ledelse er lykkes skyldes, at det er sket på frivillig basis ud fra lokale ønsker.	Vi er ikke lykkes med at få personaler til at "gå på tværs". Vi kunne ønske at få daglejen integreret. Pladsanvisningen kan – utilsigtet – bidrage til at børn fravælger den lokale skole, hvis børnenes får pasning tættere på en af de andre skoler. Lav kun fælles møder, hvis der er reelle fælles emner på dagsordenen.

Empiri fra CPU:

Tema	Fordele	Faldgruber	Relation til skolepolitikken
Overgange	<ul style="list-style-type: none"> • Tæt samarbejde mellem både de professionelle og børnene • Større fleksibilitet ift børnenes behov og udvikling 		<ul style="list-style-type: none"> • Sammenhæng i børn og unges liv - KLAR (det lange lys)
Fælles matrikel	<ul style="list-style-type: none"> • Styrker overgange og fælles samarbejde • Mulighed for at arbejde med optimal indretning • Fælles udviklingsarbejde (sammenhæng i lokale udviklingsplaner) 	<ul style="list-style-type: none"> • Enhver passer sit uden blik for det fælles tredje 	<ul style="list-style-type: none"> • Gode steder at være og lære - trygge miljøer • Rød tråd i den fysiske og mentale sundhed
Fælles ledelse	<ul style="list-style-type: none"> • Ledelsesteam - sparringsrum • Fleksibel udnyttelse af ressourcer • Større samlet personalegruppe styrker muligheden for faglig sparring • Rød tråd • Sammenhæng for børnene gennem pædagogisk vision 	<ul style="list-style-type: none"> • Kræver en stærk central understøttelse og retning + stærk lokal ledelse • Uklar rollefordeling • Enhver passer sit • Hvis det bliver for småt - ikke nødvendige ressourcer til ledelse 	<ul style="list-style-type: none"> • Arbejdet med pædagogisk udvikling - herunder politikkerne

Forældre	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne aflevere samme sted - i lang tid 	<ul style="list-style-type: none"> • Relevans i bestyrelsesarbejdet • Obs på at læringsmiljøet passer til børn i de enkelte aldersgrupper/udviklingsniveau 	
Tidlig indsats	<ul style="list-style-type: none"> • Mulighed for at være tidligt inde ift. udfordringer omkring barnet • Helhedsblik på barnet (kendskab til familie/søskende/udvikling mv.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Synet på barnet/familien kan blive fastlåst 	<ul style="list-style-type: none"> • Forebyggende tilgang
Samlæste klasser	<ul style="list-style-type: none"> • Nødvendig differentiering højner kvaliteten • Giver mulighed for skiftende holddelinger • Giver mulighed for at eleven kan spejle sig fagligt, personligt og socialt ud over klassen 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan være svært når samlæsningen dækker mere end to årgange 	<ul style="list-style-type: none"> • Eleverne mødes med fagligt passende udfordringer

Samlede betragtninger ud fra erfaringer i Hedensted Kommune og andre kommuner:

- Væsentlige besparelser på ledelsestiden hæmmer kvaliteten af børneuniverset ift. at det kræver tid at skabe og fastholde et godt tilbud (fare for at ledelsen bruger for meget tid på drift).
- En fælles matrikel er en forudsætning for et velfungerende børneunivers.
- Optimering af børneuniverser kræver central understøttelse tæt på.
- Ift. størrelsen er der følgende opmærksomhedspunkter:
 - Den samlede økonomi pr. barn.
 - Sikring af den samlede kompetencedækning i personalegruppen.
 - Sikring af den sociale og faglige dynamik i små elevgrupper. Betydningen heraf øges, efterhånden som børnene bliver ældre.

Der er ikke noget i vores data fra Program for Læringsledelse der indikerer, at eleverne trives bedre fagligt og socialt i mindre klasser eller omvendt. Det samme gør sig gældende ift. føde- og modtageskoler.